

ЧЕРВЕНЬ, Ч. 6 1983

JUNE, No. 6 1983

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

P. XL Ч. 6 ЧЕРВЕНЬ 1983

JUNE, No. 6, 1983 Vol. XL

ЗМІСТ

М. Осадчий. Батьківщино	1
В. Стус. Жовтава більше	1
У.Л. Чому приятнь зірвалася?	1
В. Дражко. Червень — 1933-го	3
Н. Світлична. Про О. Мешко	5
Вітаємо тих, що народилися	6
Л. Онишкевич. Леонід Плющ	8
Л. Плющ. Дорогі Друзі!	8
М. Барагура. СУА перевидає "Перший вінок"	9
І. Куровицька. Звідомлення із засідання Н.Р.Ж. США	10
І. Чайківська. Конференція голів Окружних Управ	11
Український Музей	12, 24
Куток листування. Наші градуантки	13
Тільки між нами і телефоном	
Л. Калинович. Скільки зусиль на яку справу?	14
В. Бойко. Відлуння пам'яті	14
О-КА. Жіночі вакації	15
Річні збори КУК	15
Р. Б. Іспит зрілості	х свідчень 16
Вісті з Централі	18
Фонд ім. О. Лотоцької	19
Датки на поміч Ростикові	20
Our Life	21
Харчування. Серед зелені і квітів. Нат.	24
Хроніка Округи Дітройт	25
Дописи Округ і Відділів	29
Посмертні згадки. Замість квітів	32, 36
Нашим малцям	34
Загальні збори	обкл.

ГОЛОВНА УПРАВА СУА РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ "НАШОГО ЖИТТЯ"
 108 Second Ave. Редакторка Уляна Любович
 New York, N. Y. 10003 Tel (212) 674-5508
 Tel. (212) 533-4646

Український Музей — 203 Second Ave., New York, N. Y. 10003 Tel. (212) 228-0110

Видає Союз Українок Америки раз у місяць за винятком серпня
 Редактор — Уляна Любович
 Редакційна колегія: Світлана Андрушків, Марія Барагура, Лідія Бурачинська, Любов Волинець. Англomовні сторінки ред. А. Г. Савицька
 Мовна редакція — Наталя Лівницька-Холодна.

На обкладинці: Микола Бутович "Стріча двох чужаїстрів". Олія, 1961.
 Our cover: Mykoia Butovich (1895-1961): "Wood demons" — oil, 1961.

"Second-Class Postage Paid at New York, N. Y. and at additional mailing offices"

Copyright 1983 Ukrainian National Women's League of America, Inc.
 International Copyright Secured — All Rights Reserved
 Made in U. S. A.

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ЕКЗЕКУТИВА

Іванна Рожанковська — голова
 Теодозія Савицька — 1-ша заступниця голови
 Марія Томоруг — 2-га заступниця голови
 Лідія Гладка — 3-тя заступниця голови
 Наталя Даниленко — 4-та заступниця
 Анна Дидик — протоколярна секретарка
 Марія Савчак — кореспонденційна секретарка
 Розалія Полчі — англomовна секретарка
 Ольга Літєлло — касирка
 Іванна Ратич — фінансова секретарка
 Ольга Гнатєйко — вільний член
 — вільний член

РЕФЕРЕНТУРИ

Марія Крамарчук — організаційна
 Оксана Ленець — культурно-освітня
 Любов Волинець — музейна-мистецька
 Марта Данилюк — виховна
 Анна Кравчук — суспільної опіки
 Ірена Качанівська — касирка суспільної опіки стипендій
 Ірена Чайківська — пресова
 Ірена Куровицька — зв'язків
 Марта Федорів — зв'язків
 Люїса Сакс — статуюта

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Ольга Муссаковська — голова
 Ірена Кіндрачук, Леся Г'ой — членки
 Євгенія Новаківська
 Ростислава Яхницька — заступниця

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Ліда Колодчин — Дітройт
 Ростислава Матла — Філадельфія
 Лідія Магун — Нью-Йорк
 Іванна Мартинець — Північний Нью Йорк
 Ірина Чайківська — Нью Джерзі
 Надія Дейчаківська — Округа Огайо
 Евстахія Струтинська — Чікаго
 Анна Любинська — Нова Англія
 Ярослав Томич — Південний Нью-Йорк.

ПРЕДСТАВНИЦТВА

"НАШОГО ЖИТТЯ"

АНГЛІЯ:

Ukrainian Booksellers, 49 Linden Gardens
 Notting Hill Gate, London W 2

АВСТРАЛІЯ:

"Library & Book Suppky"
 16a Prospect St.
 Gleroy, W9, Victoria
 Australia

ФРАНЦІЯ:

Daria Melnykovych
 c/o N. 7 887 93 de Paris
 26 rue de Tercy, Paris 18-2.
 France

НІМЕЧЧИНА:

Ukrainischer Frauenverband
 Haus der Begegnung
 8 Munchen 5, Rumfordstr. 21

МИХАЙЛО ОСАДЧИЙ

Батьківщино, кров моя беззвучна,
Тож цілющим зіллям не роси.
Не бери, немов бабуся внука,
І у сад світличний не неси.

Може, я не заслужив на муки,
Не достиг коханням до краси.
Мертвим, ненародженим, правнукам
Ти святіш священної еси.

Може, мої спраги недолугі,
Може, з рани кров тече не та,
Може, знайде Батьківщину другу
Тричі опаллюжене життя.

Та як голос в чужині затихне,
Впадь на перехрестя рук, калино.

QUOS EGO ПОЕЗІЇ, СУЧАСНІСТЬ 1979

В. СТУС

Жовтава більше, ніж зелена,
прокільчується вже трава.
Росте і тягнеться до мене,
аби зродити ці слова.
Забутий більше, аніж знаний,
мені відкрився білий світ,
де піє півень, сонцем п'яний,
так хвацько скочивши на пліт.
А дума-думочка сокоче —
курчатком жовтим в шпориші.
Душа зродилась. Жити хочє.
А глузд шепоче: не спіши.
Все, що намріялось, — то дивна
дивниця — й тільки. Адже ти
спізнав, що сон і світ — зарівна
ворушать стебла самоти.

ІЗ ЗБ. "ПАЛІМПСЕСТИ"

ЧОМУ ПРИЯЗНЬ ЗІРВАЛАСЯ? ЧОМУ НА ЇЇ МІСЦЕ ВОРОЖНЕЧА?

Відома розповідь: дві дівчинки з двох сусідніх хат гралися, гралися, аж ось почали суперечку? За що? За м'яч, а може за ляльку чи ведмедика. Вкінці одна одну штовхнула, та їй віддала, обі попадали, може, в калюжу й забруднили нові спіднички. Тепер уже плачуть, біжать до мамів. Що ближче мами то плач посилюється, переходить у ридання. Мами зразу вибігли, стали пообабіч перелази, де так залюбки увечорі розказували собі новини. Почалась сварка, епітети. Пригадують одна одній усі промахи, "кривди", які десь колись сусідка сусідці вчинила. Може ще й те що одна про одну ще іншій сусідці сказала, або ще чоловіки між собою колись якусь суперечку чи "дискусію" мали.

У кожної з них ще знайомі й родичі пристали до суперечки. З'явилися чоловіки. Покинули свої звичні зайняття і давай одні одним пригадувати все зло вчинене, подумане, здогадане. Коло росте, сварка загострилася.

Заборонили вже ходити через свої городи, загатили перелази. Поділили дороги, щоб кожний ішов "своєю", не спільною; поділили пасовиська, вже й у церкві кожна "партія" стоїть по "своєї" стороні. Може, навіть взялися б будувати окремі церкви, окремі школи (а, може, й корчми).

Раніше бувало, як трапилось нещастя, пожар, повінь, злива, град чи пошесть то усі разом ставали один побіч одного, щоб гасити, ставити гаті-тами,

рятувати. Тепер кожний рад, коли сусідові, теперішньому ворогові, не пошастило!

Коли ж з'явився хтось, що хотів погодити воюючі "партії" і запитався про що властиво йдеться, то ніхто не вмів сказати чи в'яснити який був початок сварки. Кожний вичисляв усе, що діялося "зумисне" під час цієї "громадянської війни", але її причини не міг собі пригадати. Забулося теж скільки доброго колись разом, спільними зусиллями досягали. Скільки разів один одному ставав у пригоді, помагав. Скільки було спільних радостей і горя якими діпилися. Забули теж якою пошаною їхнє село втішалось, а тепер усі їх оминають, щоб, бувало, помилково не дістати по голові.

А дві дівчинки, спричинниці спору і "громадянської міжусобиці" поплакали, поплакали, а тоді зійшлися, одна одну потішили і знову разом граються.

* * *

А як ми з нашими "сусідами", особистими, чи громадськими? Інколи ніби хочемо поєднатися, але дискусії чи розмови ведемо епітетами, приізвизами писаними з малої літери. Пригадуємо виразно вислови чи твердження які впали під час суперечки. Може ми вже забули куди то ми разом ішли. Ламаємо "перелази" між нашими городами. Йдемо задивлені під ноги, у свої власні окремі доріжки, стежки чи плаї, які, часто йдуть рівнобіжно і навіть дуже близько до наших колишніх друзів. Але не дивимося вгору на обрій де яснє наша спільна ціль.

У. Л.

ВІРА ДРАЖКО

ЧЕРВЕНЬ

1933—ГО...

Весною 1933-ого року я була студенткою Харківського художнього інституту. На вулицях Харкова я бачила групу селян — блідих, дуже худих, а часом опухлих. Ми знали, що на селах люди голодують, але не уявляли справжньої картини. Очі мені відкрилися в червні 1933-го року.

На початку червня адміністрація Харківського художнього інституту оголосила, що всі студенти мобілізовані і мають негайно їхати на прополку буряків до Сумської області.

Нас їхало коло ста студентів. Приїхали поїздом на станцію Тростянець. Нам сказали, що будемо йти пішки коло двадцяти кілометрів до села Боромлі. Ми бадьоро вирушили в дорогу. Позаду їхала підвода з харчами: хліб, соя в зернах і тюлька. Настрій у нас був добрий: ішли і співали. Але це було тільки до першого села, через яке йшла наша дорога. Тут — перше враження: посеред широкої вулиці криниця, заросла бур'яном, вищим від цямриння, навіть частина журавля була закрита. Ми побачили порожні занедбані хати, деякі з вибитими вікнами і розваленими печами. Людей зовсім не було. Вулиці і городи заросли бур'яном. Студенти були приголомшені, почали питати своїх "начальників" (а це були партійці і комсомольці) — що сталося? де ж люди? На це була відповідь: "Вони не хотіли йти до колгоспу, і їх виселили".

Після того ми вже не співали. Прийшли до села Боромлі. Тут нас розподілили по хатах, здебільшого порожніх. Мене, разом з товаришкою, примістили до хати, де була одна хазяйка. Тільки ми присіли: чуємо крик: вбігає перелякана наша товаришка, яку поселили в сусідній хаті. Вона пішла у вишняк і там побачила, що з землі стирчать ноги. Пізніше хазяйка сказала, що останнього часу людей не ховали на цвинтарі, а "закопували за клунею".

Наступного дня студентів розбили на бригади і повели в поле, навчили як відрізати молоденькі буряки від бур'яну. Ми працювали вручну, невміло і несумлінно, пригнічені тим, що бачили навколо. До того ж бур'ян на полі був дуже високий і рясний, в ньому губилися маленькі паростки буряків.

Пригадую, першого дня коли йшли на роботу то проходили повз хату, де на призьбі сиділа дівчинка. Поверталися увечері — дівчинка сиділа в тій-же позі. І наступного дня сиділа. Тоді хтось із студентів підійшов до неї — ми хотіли дізнатися, що з дівчинкою, може б дати їй хліба. Дівчинка була мертва.

Чоловіків у Боромлі майже не було. Я бачила лише голову колгоспу і бригадира. Наша хазяйка сказала, що хто з чоловіків не утік, того "забрали". Дехто ховався у навколишніх лісах, і про них начальство казало, що вони "пішли в бандити". В селі були діти і літні жінки, які ледве рухалися і були непрацездатні. Дівчат не було видно. Наша хазяйка теж насилу пересувалася по хаті.

Щодня ми діставали на сніданок варену сою. Вдень у полі нам давали обід. Сядемо їсти, а навколо нас стіною стоять голодні селянки. Більшість студентів не могла їсти, усе віддавали голодуючим. Дехто з нещасних жінок, що ледви на ногах трималися, приносили вишиті сорочки і рушники, сподівалися замінити на харчі.

Хліб нам привозили з станції Тростянець. Коли посипали по хліб підводу, то кілька студентів їхали як охорона, боялися нападів.

Наші студенти почали потроху тікати, не могли витримати. Я теж вирішила утекти: почувала себе співучасницею знущань над людьми. Хазяйка порадила мені жодних речей з собою не брати: ні одяжі, ні постелі. Дала мені саморобний ніж — оборонятися від напасників.

Я сама пішла на станцію Тростянець. Знову ті ж двадцять кілометрів, знову через заросле бур'яном село.

На станції Тростянець лежали опухлі від голоду селяни. Спершу я не могла купити квитка на поїзд, бо був наказ — студентам квитків не продавати. Але несподівано пощастило. На станцію привезли підводою нашу студентку з болячкою на носі і я влаштувалася як супровідниця.

Мене та інших утікачів з "прополочної кампанії" виключили з Інституту за дезертирство, але потім відновили. В серпні мене з іншими студентами знову мобілізували на "уборочну кампанію" на Полтавщині. Голодних і опухлих селян тоді вже не було.

Рисунки Віри Дразжо

НАДІЯ СВІТЛИЧНА

ПРО ОКСАНУ МЕШКО

Оксана Яківна **Мешко** — найстарша за віком з усіх членів Української Гельсінської групи: в січні ц.р. вона почала свій 79-ий рік життя. Не знаю, чи лічить вона ці роки. Думаю, що для неї набагато важливіша тепер інша хронологія, адже Оксана Яківна не може відзначати своїх іменин ні з онуками, ні з родиною, ні навіть із друзями: третій рік Оксана **Мешко** перебуває в засланні — і не просто в засланні, а в такому проклятому Богом і людьми закутку, в якому можна вважати її живцем похованою. Це — селище Аян Ано-Майського р-ну Хабаровської області.

Недавно одна її знайома з Москви (я припускаю, що це була Олена **Саннікова**) хотіла відвідати Оксану **Мешко** в засланні. Свою Одіссею вона описала в листі, що в самвидаві відомий як "Лист невідомого автора до Марини". Ось як вона описує селище Аян:

"Це крихітне селище, загублене серед високих скель, дуже бідне і незатишне на вигляд. На березі — ні пристані, ані причалу. Лише кілька моторових човників стоїть. Вигляд понурий, одноманітний, сірий. І постійно — дрібний набридливий дощик. Отут я відчула повною мірою нарікання Оксани Яківни на здоров'я: адже в неї гіпертонія і важка хвороба очей — їй просто протипоказаний клімат з такою підвищеною вологістю. Атмосфера розріджена, дуже відчутний брак кисню. В такій місцевості й здоровій людині не дуже затишно жи-

ти, — а як же Оксані Яківні? Адже їй уже 78, — так писала авторка в вересні 1982 року, і продовжувала: — Якщо я почну називати всі її хвороби — боюся, що сторінки цієї до кінця не вистачить! Не говорю вже про психологічний гніт — глуху ізоляцію Аяну від зовнішнього світу. Якщо ти захочеш знайти поселення на краю світу, куди немає ні шляхів, ні доріг, де забезпечена тобі цілковита самотність, — краще від Аяну нічого не вигадаш".

Авторка цього листа — москвичка Олена — робила відчайдушні спроби, щоб своїми відвідинами, добрим словом співчуття прикрасити це могильне заслання. Її пригоди почалися ще в Магадані, звідки вона сподівалася за якихось півтори-дві години долетіти до Аяну місцевим літаком. Виявилось, що з Магадану туди взагалі нічого не літає, і з Охотська теж, є тільки один літак до Аяну з Миколаєвська-на-Амурі, а до Миколаєвська — тільки через Хабаровськ. "Хотіла я було вже відмовитися від цієї затії, але прочитала листи від Оксани Яківни — і не по собі стало. Вирішила битися до останнього": через безнадійне чекання на переповнених аеродромах, перевантажені лінії, довжелазні черги. В Аяні майже завжди погода нельотна. "Тут люди тижднями чекають", — пояснили їй у Миколаєвську. "То як же мені туди добратися?" — "Ніяк!" —

чітко і недвозначно пояснили їй транспортні чиновники.

Але навіть опинившись на борту випадкового пароплава, що вирушав через Аян до Охотська, Олена зрозуміла, що транспортні перешкоди — це не справжні перешкоди. Річ у тім, що Аян — прикордонна зона, і туди не можна приїхати без спеціальної перепустки. Я пригадую довжелезні черги в Київському паспортному управлінні на провулку Рильського біля Софійської площі — я оббивала пороги там з приводу недосяжної після ув'язнення прописки, — значна ж частина прохачів у тих чергах чекала магічної перепустки до прикордонних зон. Ті черги безнадійно вистоювала й Оксана Яківна до жовтня 1980 року, доки вона домагалася дозволу відвідати в тому самому Аяні свого сина, теж політичного засланця. Коли ж наближався кінець синового заслання, дбайлива влада диявольськи щедро відвезла Оксану Яківну туди ж таки, до Аяну, на 5 років. Тепер, якщо навіть знайдеться сміливець і подвижник на зразок такої Олени — він все одно не зможе відвідати старенької хворої жінки, бо просто-напросто ніхто не видасть тієї перепустки, без якої прикордонники (а ще швидше місцеві кагебісти) не пустять на аянський берег хоча б однією ногою.

В цьому мусила переконатися наочно й Олена **Саннікова**, хоч їй і "пощастило" добратися до самого того краю світу, що зветься селищем Аян. Їм не дозволили зустрітися навіть здалеку. Пробували вони і з протилежного боку: Оксана **Мешко**, довідавшись про гостю, що стоїть на пароплаві за 300 метрів від берега, хотіла до неї під'їхати на катері. Як розповідала згодом з екіпажу, їй і драбину з флагштоку спустили, почали допомагати, але як набіглося з усіх боків, насварили на всіх, а її з третьою сходинок знали.

Правда, так суворо вимагають не в усіх. Якийсь незнайомиць сам звернувся на палубі до Олени з пропозицією передати що-небудь "для бабці". Він був глибоко розчарований, не діставши для передачі нічого, крім привіту. Виявилось, що цей добряга — голова райвиконкому. "Якщо вже ви виявляєте таку турботу, — каже йому Олена, — то як представник місцевої влади дайте можливість Оксані Яківні приїхати сюди і побачитися зі мною". — "Ні, цього вам ніхто не дозволить, бо вона — політичний засланець, небезпечний державний злочинець", — відповів він, втративши терпець, так голосно, що почуло багато сторонніх людей на палубі. Вони почали розпитувати про Оксану **Мешко**, про правозахисний рух, про гел'сінські групи. Дехто з них щось уже чув по радіо. "Нащо ж вона — старенька, слаба — і вступила туди?" — спитала одна дівчина. Якийсь матрос їй відповів: "А чому б старенькій та й не бути чесною?".

Так чекісти, можна сказати, провели наочну антирадянську агітацію і пропаганду на палубі корабля.

Оксана Мешко
Oksana Meshko

Багато пригод, пов'язаних із спробою відвідати Оксану **Мешко**, описує Олена в листі до ленинградки Марини. І дивується: "Подумати тільки скільки здорових, фізично сильних людей протягом тижня — чим займаються. І чим вони, цікаво, займаються в інші дні, коли нема в них такого важливого об'єкта для роботи, як особливо небезпечний порушник громадського спокою в моїй особі?" А далі Олена пише:

"Ну, гаразд, жарти жартами, а тепер подумаймо, як допомогти Оксані Яківні. Становище її катастрофічне. Вік, хвороби, протипоказаний клімат, суворість нагляду, ізольованість місцевості — і цілковита самотність. А попереду — ще 4 роки. Як їй допомогти? Зими там дуже суворі. Опалення пічне, потрібні дрова, воду треба тягати, хатину благодіти лагодити і т.ін. Мешканці ще рік тому дивувалися: "Як же ви житимете тут усю зиму самі?" Лікарів нема, звернутися по допомогу ні до кого. В цьому Аяні хоч і цілий штат КДБ і міліції, але там немає навіть лікарні, і Оксані Яківні доводиться подовгу клопотати про дозвіл з'їздити на лікування до Хабаровська. В Хабаровську її випускають з багатьма рекомендаціями для місцевих лікарів — але ж місцевих лікарів нема. І ліків нема. В її ситуації навіть тюремні умови були б легші від цього заслання.

Я по телефону їй сказала: "Нічого, Оксано Яківно, доїдемо ми якось до вас наступного року". Вона на це тільки посміялася: "Невже ви думаєте, що я проживу ще цілий рік?".

Отже, чим їй допомогти? Вона розраховує на амністію до 60-річчя радянської влади. Воно, звісно, добре б, але пригадай — хто й коли потрапляв під амністію за політичною статтею? Вимагати перегляду вироку? Але це тільки зайве смикання нервів. Писати заяви до КГБ — тільки собак драгувати. Писати заяви до Прокуратури й МВС? Але поки їх розглядатимуть — термін її закінчиться.

ВІТАЄМО ТИХ, ХТО НАРОДИВСЯ В ЧЕРВНІ

СЕНИК ІРИНА МИХАЙЛІВНА
нар. 8 червня 1926 р.

МЕШКО ЮРІЙ ВАСИЛЬОВИЧ
нар. 10 червня 1949 р.

КЛЕБАНОВ ВОЛОДИМИР ОЛЕКСАНДРОВИЧ
нар. 14 червня 1932 р.

ГОРИНЬ МИХАЙЛО МИКОЛАЙОВИЧ
нар. 20 червня 1930 р.

РЕБРИК БОГДАН ВАСИЛЬОВИЧ
нар. 30 червня 1938 р.

ПРИВІТАЙТЕ ТИХ, ЩО НАРОДИЛИСЬ У ЛИПНІ

1. КАНДИБА Іван Олексійович — 7 липня 53 роки (1930 р. нар.). Його адреса в таборі: 618263, Пермская обл., Чусовской р-н, пос. Кучино, учр. ВС-389/36-1

2. ГЕЛЬ Іван Андрійович — 14 липня 46 років (1937 р. нар.). Його адреса в засланні: 169439, Коми АССР, Троицко-Печорский р-н, пос. Мылва, ул. Юбилейная, 16, кв. 2.

3. ПОЛУШИН Леонтій Миколайович — 17 липня 45 років (1938 р. нар.). Його адреса в таборі: 290631, м. Львів, ГСП-7, уст. ВЛ-315/30-10-102. Адреса дружини

Докінчення про О. МЕШКО

Чи, можливо, надати всьому цьому широкого розголосу і понадіятись на бурхливу реакцію міжнародної громадськості? Та чи не здається тобі, що міжнародна громадськість уже втомилася реагувати на наші безпорядки?.."

Так закінчує свою розповідь Олена. Якщо хтось хотів би написати до Оксани **Мешко** бодай картку, запам'ятайте її адресу:

682080, Хабаровський край, Аяно-Майський р-н, с. Аян, ул. Вострецова, 18.

О. Я **Мешко** має бути в засланні до квітня 1986 року.

У мене, що знає Оксану Яківну як зразок емоційності, чіпкого життєлюбства, яке допомогло їй вийти з безвихідних, здавалося б, закрутів долі — тепер кожна рідкісна звістка чи просто згадка про неї викликає такий самий настрій, як вірші польського поета Леопольда Стаффа:

У шиби дощ дзвонить, дощ дзвонить осінній,
Плюскоче сумний, рівномірний, незмінний.
Краплини спливають і стукають в шибку,
Скло зойкає, схлипує, плаче, мов скрипка.
І сірого світла блиск сіється тінню.
То в шиби дощ дзвонить, дощ дзвонить осінній.

Передано ч/з Радіо "Свобода"

Юрій Логвин Київ

ни Валентини Олександрівни з 6-ма дітьми: 348038, м. Ворошиловград, вул. Філатова, 96.

4. КОЗОРИЗОВ Олексій Трохимович — 18 липня 50 років (1933 р. нар.). Його адреса в таборі: Черкаська обл., Уманський р-н, с. Старі Бабани, уст. ЕЧ-325/92-3-32. Дружина Олександра Тимофіївна в ув'язненні. 10 дітей, з них найменший Андрій (1978 р. нар.) і одна з найстарших Галина (1961 р. нар.), їхня адреса: 348047, м. Ворошиловград, вул. Оборонна, 92.

5. НАЗАРЕВИЧ Антон Антонович — 18 липня 38 років (1945 р. нар.). Його адреса в таборі: 288700, Вінницька обл., Піщанський р-н, сел. Трудове, уст. ІВ-301/59-143. Адреса дружини Софії Тимофіївни з двома дітьми (1976 і 78 рр. нар.): 363002, Волинська обл., м. Луцьк, вул. Маяковського, 31, кв. 7.

6. МАТУСЕВИЧ Микола Іванович — 19 липня 35 років (1947 р. нар.). Його адреса в тюрмі: 422950, Татарская АССР, г. Чистополь, учр. УЭ-148/ст-4. Дружина Ольга ГЕЙКО в ув'язненні. Адреса батьків (мати Настасія Федорівна, батько Іван Петрович): Київська обл., Васильків, вул. Гагаріна, 14, кв. 16. Адреса сестри Таміли: 252067, Київ-67, бульв. Івана Лепсе, 3, кв. 60.

7. АНТОНЮК Зиновій Павлович — 24 липня 50 років (1933 р. нар.). Його адреса в таборі невідома. Адреса дружини САРНАЦЬКОЇ Вереси Василівни з сином Максимом (1969 р. нар.): 252040, м. Київ, вул. Нікопольська, 35.

8. МАЛАХОВ Геннадій Демидович — 31 липня 45 років (1938 р. нар.). Його адреса в таборі: 33200, Запорізька обл., м. Вольнянськ, уст. ЯЯ-310/20-8"А". Адреса дружини Надії Михайлівни з 7-ма дітьми: 332311, Запорізька обл., м. Мелітополь, вул. Адмірала Макарова, 5.

ЛЕОНІД ПЛЮЩ — ЛАВРЕАТ ЛІТЕРАТУРНОГО КОНКУРСУ Л. І П. КОВАЛЕВИХ

Слово під час вручення нагород

Буває так, що журі є незадоволені вибором нагородженого, та у цім випадку ніхто з нас не нарікає, бо не тільки була дуже виразна однозгідність між нами (Асею Гумеською, Мирославою Знаєнко та мною), але ми всі горді цим вибором.

Леонід Плющ побачив світ у Кіргізії та вже після двох років втратив батька на фронті. Важке життя сироти провадило його по різних закутках і Росії і України, де він жив в Одесі й Києві.

Він був допитливою, спостережливою, думачою дитиною, і тому був проблемою для начальства санаторії, школи чи й режиму. Молодість провів він у санаторії (хворів на туберкульозу костей), де й мав операцію. Опісля прийшла наука у школі, студії математики та фізики. Закінчивши Київський університет, він став учителем у сільській школі на Одещині. Там же він побачив справжнє обличчя сільської освіти, жакливу деградацію її, замилування реальності у шкільних проблемах, велику бюрократію. Пізніше став він науковим працівником у лабораторії Інституту кібернетики при Академії Наук у Києві. Крім математики, він почав також цікавитись філософією (і з цієї ділянки написав дисертацію), психологією та літературою.

Спостереження життя, режиму, принципів і шукання справедливості зробили з Леоніда Плюща, колишнього активного комуніста, опозиціонера до режиму, відколи він став підписувати листи до влади 1962. Як результат цього, втратив він працю, і зазнав чотири роки поневіряння. І тоді, у той чорний для української інтелігенції 1972-ий рік, Плюща заарештовано, за 62-ою статтею ("антирадянська агітація та пропаганда") — бо він брав активну участь у самвидаві, співпрацював з дисидентами. У результаті його заслано до психіатричної лікарні.

Завдяки невтомності та завзятості його дружини, Тетяни, світ про нього знав і часто діставав вістки про його перебування у "психушці". Український математик (Роман Андрушків), розпочав акцію серед науковців, інші в других колах вели різні акції, щоб допомогти Плющеві. Інтернаціональне товариство "Амнестія" проголосило "День Плюща" 23-го квітня 1975 р. Пізніше 5000 комуністів Парижа демонструвало на вулицях міста за звільнення Плюща (23-го жовтня 1975.). Після того, 10-го січня 1976-го року Леоніда Плюща випустили на волю.

Від тоді він живе в Парижі, де він далі бореться за принципи свободи та гуманності до всіх, де він змушує світ також знати про українську ситуацію, про нашу проблему.

Ці теми, крім його особистих, біографічних пригод, описані у нагородженім творі, "У КАРНАВАЛІ ІСТОРІЇ", що вже вийшов також у французькій, іта-

Лариса Залеська Онишкевич доповідає під час вручення нагород.

Larisa Onyshkevych — speaking at the award ceremony of the Kowaliv Foundation.

лійській, німецькій, англійській та російській мовах, а українське видання вже має два наклади.

Літературний твір із свіжо-історичною тематикою може бути дуже небезпечними рамками та жанром, головно для емігрантів. У кожного болючі спомини, широкі узагальнювання та скарга на долю. Скільки паперу пішло на таке. Отож, якже відсвіжуючо було взяти книжку Леоніда Плюща! Його твір — це літопис сучасного самовидця, але із об'єктивністю історика. Та у нього це не є тільки щирим описом загальних подій та особистих переживань, це аналітичний, вдумливий коментар, пояснення епізодів, часто із підходом психолога, науковця. Автобіографічні твори також є небезпечні. Себе можна намагатись вибілювати, освячувати, брати себе заповажно, або, недоцінюючи себе, писати головно про інших. Плющ ці небезпеки ефективно оминає. Себе він представляє досить оголено, без прикрас, а й часто із докором собі.

Його вдача та буквально, ідеалістичне, трактування ідеологій розвиваються поволі. Ось спочатку він під впливом оточення є типовим російським шовіністом у відношенні до кіргізького населення. Та

серед цілої низки цікавих роздумвань, описів подій та осіб — у цім творі замітні такі чотири аспекти:

1. ідеалістичний підхід до життя,
2. особистий практикуючий гуманізм
3. відбитка довколишнього життя та коментарі до специфічних проявів
4. авторове національне відкриття себе та себе-шування.

В книжці "У карнавалі історії" ми бачимо Леоніда Плюща, як він сприймає світ очима дитини, чистого ідеаліста. Це веде його допомагати місцевій міліції боротись із хуліганством, чи й навіть висловлена готовність бути слідчим, на що його, саме через цей ідеалізм, не хочуть взяти. Він виступає проти шахрайства, спекуляції, брехні — на кожному кроці і на кожному рівні; саме це й доводить його до конфлікту із владою. 1968 року він виступає проти сталінізму, хоч тоді ще даліше вірить в чистий комунізм. Сьогодні він уже є тільки марксистом — даліше ідеалістичним. Мабуть у результаті розчарувань у дійсності він починає шораз більше цікавитись утопічними ідеями — тепепатією, літаючими тарілками, контактом з ними, парапсихологією, і — стає активним дисидентом — "підписантом". Його намагання практикувати ідеалізм (майже християнський) — його чуйність на кривду кожного веде його до статті про "злочинні нації" (про переслідування татар, українців чи євреїв). Він бачить події немов в каруселі, себто немов глядач збоку — об'єктивно, чи то й по середині найбільшого руху. Таким чином він дає відбитку подій. Він, наприклад, спостерігає, як росте в СРСР новий російський рух "руситів", що хочуть втекти від ненависних чужинців, мішанців чи перевертнів, що їм "засмічують культуру й мову". Плющевий гуманізм не визнає ненависти до будь-якого народу. Він трактує російсько-українську проблему як таку, що буде існувати доти, поки росіяни не признаватимуть рівноправності та окремішності всім, зокрема українцям. Він пояснює цю справу так:

Якщо російські опозиціонери будуть розводити дипломатію або проповідувати державну єдність або боговибраність російської нації, то всі інші національні рухи стануть більш русофобськими, що здатне викликати братовбивчу війну і новий, антисоціалістичний гулаґ. Росіяни тоді, можливо, встановлять ще одну імперію, але заплатять за неї власним уярмленням. Тільки коли російські демократи недвозначно висловлять свій погляд на національне питання, тільки коли вони доведуть іншим народам, що вони не збираються благодіяти й опікуватися ними, буде можлива спілка з ними в боротьбі за демократію. (ст. 188)

Плющ вірить, що рівність повинна бути для всіх. Його позиція є проти знущань над будь-ким, бо "Світ один", (а) рабство і свобода неподільні."

До зрозуміння свого національного походження автор дійшов пізно:

Я був космополітом, тобто вважав, що національні проблеми нікому не потрібні, що їх видумали вузькі націоналісти, що треба як найшвидше привести світ до одної мови й одної культури — до російської чи англійської, це не мало жадного значення. Але навіть у ці мої антисе-

мітські й інтернаціоналістські роки щось українське жевріло в мені. Я любив «Лісову пісню» Лесі Українки і «Кобзар», і від пісень українських з'являлися в очах сльози. Та це було тільки слабеньке жевріння, яке з кожним роком згасало.

У Києві я довідався про молодого Тичину, примітивними пізнішими віршами якого нас мучили в школі. Для мене відкрилося щось дуже глибоке в українській культурі — загадковий оптимізм, несльозлива ніжність і глибока, суто українська релігійна думка. Україна, я побачив, мала два поетичні полюси, Шевченка й Тичину, які зливалися в своїх початках і висотах. (ст. 116).

Він признається, що національна гордість у нього з'явилася тоді, коли він старався говорити по-українському, а хтось йому закинув, чому це він не говорить замість того "по-людському". Зрозумівши позицію режиму та росіян під цим оглядом, він також побачив, як деякі українці бачили права України на дуже примітивному рівні. На такім сентименті грали урядовці, коли звернули увагу, що в київських ресторанах чужинці не бачать української кухні.

Ірині Стешенко запропонували навчити кухаря в ресторані «Столичній» українських рецептів. Вона сяяла з радощів, що добилася нарешті поступок від влади. Я дивився на неї і думав, якою ціною? Того року двадцять осіб пішли в табори й тюрми. Щоб заспокоїти патріотів, влада кинула їм кістку — часткову українізацію ресторанів. І вони були задоволені перемогою!

Знайшовши своє національне Я — Плющ почав шукати й синтезувати типові українські елементи, шукає їхніх первнів. Напр:

Того вечора, коли на честь молодих співали народні пісні, я відкрив щось глибинно українське в українських піснях. Українець може називати себе росіянином, може не знати мови і може ненавидіти або навіть катувати свій народ, але якщо він жив у дитинстві на Україні, то в пісні він знову стає українцем. На Східній Україні радіо фільтрує й калічить народні пісні, а нових нема. Натомість у Львові я почув і релігійні пісні, і нові народні. І співали їх не п'яними, крикливими голосами, як це буває по селах Східньої України.

У цих піснях я відчув надзвичайно ніжне й шанобливе ставлення до жінки. Цим фемінізмом українці суттєво відрізняються від росіян: в українських піснях не видно ні зневаги, ні дворянської куртуазності, ні патологічної суміші обожнювання тіла з почуттям гріховності жінки. Немає жаху перед безоднею плоті, який доходить до гістеричного прокляття жінки. Українська селянка при гостях може виглядати слухняною, але наодинці вона скаже чоловікові все, що думає. Удома вона господиня. Інтелігенція цю владу жінки одухотворила, і жінки відіграють велику роль в патріотичному русі.

Завдяки властивому українській культурі фемінізмові на Україні не було гістеричного емансипаторства, а була радше спільна боротьба за права людини. Цей самий фемінізм, на мою думку, пояснює відсутність декадансу в українській культурі. Ст. 186.

Як і багато других українців, що дійшли емоційно та розумово до свого українства пізно, Плющ черпає його з Шевченка, шукає й у ньому первнів, бо Шевченко для нього "транслятор і генератор культури".

Докінчення на обороті

КОМІТЕТОВІ КОНКУРСУ ФОНДУ ІМ. ЛЕСІ І ПЕТРА КОВАЛЕВИХ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ.

ДОРОГІ ДРУЗИ!

*Леонід Плющ під час пресової конференції на Гавайях.
Leonid Plyusch at a press conference in Hawaii.*

Зворушений рішенням журі про відзначення "В карнавалі історії", хоча хотів би підкреслити, що для мене особисто "Карнавал" не є ні мемуарами, ні історичною прозою.

Завданням "Карнавалу" було показати

Докінчення: ЛЕОНІД ПЛЮЩ

"У мене виникло припущення, що Шевченків мит закодований в українській мові доісторичних часів, що кожна мова несе в собі давній національний мит... Мит забутий, але він зашифрований у фонетиці, морфології та синтаксі. Значення генія нації полягає в тому, що через мову, особистість, свою свідомість і підсвідомість, генотим і фенотип, геній створює особистий мит, адекватний мовному митові і сучасному розвитку нації.

(ст. 238)

Ця тема далі його цікавить. Коли минулого року у мала нагоду розмовляти з Леонідом Плющем у Парижі, він повертав часто розмову на цю тему. Він далі шукає архетипів української культури в передісторичних часах, він дошукується її своїм еством, своїм розумом, беручи участь, далі активну участь, у спостережанні карнавалу історії.

західному читачеві, що тоталітарні режими не спроможні (де факто) зупинити людську історію й створити "нову людину" — людину знеособлену.

Після тотальної серйозності сталінської ночі і легковажної, наївної серйозності віри в "лібералізацію" Хрущова з тотально знищеної, тобто механічної, людини проросла жива людина. Процес цей виявився болючим — як болюче відживлення замороженого тіла; більш може болючий духовно ніж процес замороження. Спочатку це біль народження або відродження пам'яті. Не особистої — де ж вона в нас, народжених вже механічними? — а історичної: пам'яті особистостей, що були нашими духовними предками.

З цим болем — біль новонародженої особистости, біль власної пам'яті про безпам'ятство власної безособистости.

Всі ці болі прориваються не лише вільною сльозою за втраченим, загубленим, а й сміхом; і не лише сміхом сарказму (він, ясна річ, в першу чергу), а й сміхом соняшним, веселим сміхом перемоги, в собі — над внутрішнім рабом.

Цей сміх близький ритуальному сміху весняних обрядів проростання озимини і ярини, обряду похорон, весілля й народження дитини. І тому це карнавальний сміх в якому все оновлюється переусвідомлюється, переодягається: веселий хаос змінює тотально-серйозну, крижану брилу лжи, й далі сам преображується в веселу науку, яка всім цінностям повертає їх дійсну вартість і властиве місце, а лжу — обезцінює.

Рабство виявляється таки рабством, мрія — мрією, слово — словом. Та це не тавтологія повернення, а оптимізм (хай і трагічно-болючий) перетворення. Хам перетворюється в людину, малорос — в українця, космополіт в інтернаціоналіста, патріота, українофіл — в українця, грамотна людина — в людину культури...

У мрії відростають корені — пам'ять, і в цьому сенсі "Карнавал" є спогади. Але лише в цьому. Я не митець, не прозаїк, не вмю творити світ образів, і тому взяв готові реалії, плетиво власного життя, життя друзів і людей середовища, щоб на цьому матеріалі проаналізувати соціально-психологічний процес виходу людини за рампи механічного театру диявольського водевілю в реальний світ.

І тому сенс вашого відзначення бачу в тому, що хоча б частково мені вдалося показати цей процес.

Дозвольте подякувати за Ваше відзначення.

Користуюся нагодою публічно подякувати Маркові Цариннику — за щирю й талановиту співпрацю.

Щиро Ваш **Л. Плющ**

Нантерр

18. 02. 83 р.

Р. С. Користуюся також нагодою подякувати усій українській діаспорі за те, що мала досить гумору, щоб перетравити період становлення новоприбулих в діаспорі — хоча й не без пригод і анекдотів.

СУА ПЕРЕВИДАЄ "ПЕРШИЙ ВІНОК" — ЖІНОЧИЙ АЛЬМАНАХ ІЗ 1887 РОКУ

З нагоди 100-річчя українського жіночого руху, яке припадає на 1984 рік, СУА перевидасть до кінця 1983 р. історичного значіння збірник писань передових жіночих авторок соборної України "Перший Вінок". Цей жіночий альманах вийшов у Львові 1887 р. за ініціативою й редакцією подвижниць українського феміністичного руху Наталії Кобринської, яка збирала і зредагувала твори галичанок та Олени Пчілки, яка придбала і зредагувала твори наддніпрянок та покрила половину коштів видання.

Про вартість цього збірника на українському терені свідчить його оцінка Іваном Франком: *"Перший Вінок", це найкраще і найбагатіше видання в тому десятилітті (1880 рр.), що в ньому голоси галичанок і наддніпрянок переплітаються та зливаються в одну гармонію, не зважаючи на політичні межі. Ця книжка стане дорогоцінною пам'яткою нашого національного і культурного відродження. Це перше в нас і досі неперевершене цього роду видання".*

Значіння "Першого Вінка" на міжнародньому терені в ділянці світової літератури жіночого руху проф. Леонід Білецький окреслив так: *"Перший Вінок" займає місце окремішне й визначне — своїм широким кроєм тем, непересічним рівнем їх трактування і глибоким ідейним підходом, із яким подані почуття й ідеали молодих українок, пройнятих новими змаганнями"* ("Жіночий Світ" 1951, ч. 6.).

Ця унікальна історичного значіння, а тепер раритетна — бібліографічний "білий крук" — літературна поява авторства подвижниць українського жіночого руху, спонукала СУА перевидати "Перший Вінок" з трьох причин: 1) зберегти його для майбутнього; 2) познайомити з ним своє членство й загал українського жіноцтва; 3) розіслати його до передових бібліотек у країнах цілого світу.

Ініціатива і здійснення видання належить Н. Кобринській, яка після незреалізованої спроби видавати жіночий періодик, піддали Товариству Руських Жінок у Станиславові в 1885 р. думку видати жіночий альманах. Плян Н. Кобринської ішов трьома розвилками: 1) альманах стане показником літературної творчості жіноцтва; 2) буде стимулювати самовпевненість жіноцтва; 3) через співпрацю жіноцтва Західніх і Східніх земель України, замаркує його єдність і соборність.

Завдяки заохоті, підтримці, знайомствам і впливам І. Франка вдалося приєднати до здійснення цього пляну жінок із Східньої України в особах видатних письменниць як Олена Пчілка, співредактор і співвидавець "Першого Вінка", Ганна Барвінок, Дніпрова Чайка, Людмила Старицька й молоденька Леся Українка. З галицького боку участь в альманасу своїми творами взяли крім Н. Кобринської ще Уляна Кравченко, Михайлина Рошкевич,

Ольга Гузар, Климентина Попович, Олена Грицай, Сидора Навроцька та деякі початкуючі письменниці й дебютантки. До Галицьких письменниць І. Франко зараховує свою дружину Ольгу Хоружинську.

Про цю співпрацю жінок-письменниць, розмежованих політичним кордоном Н. Кобринська пише у вступному слові: *"Важливий факт, що перший раз виступаємо разом із старшими сестрами-українками в ім'я національної єдності на ниві загальних справ і спільного всім жінкам питання".*

На зміст "Першого Вінка", який мав 464 сторінки великої вісімки і вміщував 42 твори 17 авторок, зложилися: вступна стаття Н. Кобринської та дві її статті на тему жіночого руху в світі й у нас, низка статей наукового і публіцистичного характеру, есеї, нариси, оповідання, поеми, балади, сонети й інші ліричні поезії. Матеріал укладено свобідно, не за шаблоном.

На увагу заслуговують — програмовий вірш Олени Пчілки "Перший вінок" і сильна програмова поезія Уляни Кравченко "На новий шлях!" У загальному матеріал віддзеркалює бажання духового відродження української жінки, з'ясовує нові течії, прагнення і здобутки жіноцтва в світі, відбиває соціо-економічний стан різних суспільних прошарків українського жіноцтва та визначає йому місце й роллю в житті власного народу.

Видання мало й видавничо-редакційні труднощі, зумовлені колегіяльним редагуванням людей із різною ментальністю, відділених простором і кордоном та різницями в поглядах на добір матеріалу, але ці питання полагоджувано компромісово. Альманах натрапив теж на труднощі й перешкоди з боку деяких консервативних кіл нашого громадянства, а навіть незорієнтованого й невідготованого жіноцтва. Опоненти не мали зрозуміння для нових поступових ідей і течій, а тези Н. Кобринської були в тому часі незвичайні, сміливі, революційні.

"Перший вінок", це поважний крок історичної ваги в ділянці організації жіночого потенціалу в соборницькій площині довкола центральної — осі — жіночого руху. Він дав теж початок українській періодичній жіночій пресі, яку Н. Кобринська вважала найкращим засобом поширення феміністичних ідей. Альманах масово читали, дискутували, висловлювалися про нього прихильно. Він мав вплив на формування світогляду нової української жінки, зокрема молодого покоління.

Треба сподіватися, що перевиданий СУА "Перший Вінок" стрінеться з прихильним відгуком сьогочасного жіноцтва, яке пройшло довгий розвоявий шлях жіночого руху й воно придбає собі це історичного значіння й ваги видання. В передплаті, яку треба прислати до кінця вересня 1983 р. "Перший Вінок" коштуватиме 25.00 дол., після появи — 30.00 дол.

ЗВІДОМЛЕННЯ ІЗ ЗАСІДАННЯ УПРАВИ НАЦІОНАЛЬНОЇ РАДИ ЖІНОК — США.

20-го квітня 1983 р. Національна Рада Жінок США мала свої чергові піврічні збори. В засіданнях взяли участь голова Союзу Українок Америки Іванна Рожанковська, яка також є членкою президії цієї організації, та Ірина Куровицька — референтка зв'язків СУА.

Темою нарад були переважно організаційні справи. Поодинокі організації звітували про пересічні і незвичайні проекти чи акції, які вони провели за звітний час.

За СУА звітувала Ірина Куровицька, подаючи присутнім до відома про проведену акцію "допомога Ростикові" і про заплановану музейну виставку "Історія Української Еміграції в Америці", яка має відкритися восени цього року.

Канцелярія Національної Ради Жінок для інформації свого членства, виготовила книгу, в якій є дані про кожну членську організацію, зібрані з матеріалів присланих організаціями. Про СУА є подані такі дані: ціль нашої організації, кількісний стан членства, коротка історія музею та праці Відділів, головню у культурних, допомогових і виховних ділянок, як також журналу СУА "Наше Життя".

Голова Н.Р.Ж. Ненсі Баркер по звітах членських організацій подала нові напрямні для праці Н.Р.Ж. і повідомила, що на 19-го жовтня 1983 р. заплановано імпрезу для відзначення "Women of Conscience".

В дискусії порушено справу проекту внутрішніх відзначень організації і членства та обговорено справу підготовки до відзначення і відсвяткування 100-річчя Національної Ради Жінок — США, та Міжнародної Ради Жінок.

На засіданні була почесна гостя голова Міжнародної Ради Жінок, яку переобрано на Міжнародній Конференції Ради Жінок в Кореї у вересні 1982 р.

На полуденку, що відбувся в приміщенні О.Н. доповідали про свої відвідини різних М.Р.Ж. в світі. Розказували про випадок, з яким стрінулися, коли старалися про візу до однієї з країн 3-го світу. На формулярі не знайшлося місця для жінки, яка подорожує сама. В багатьох з цих країн жінку ставиться, як приналежність до родини нарівні з дітьми.

Під час подорожі виявилось, що треба ще дуже багато праці, щоб здобути рівноправність для жінок 3-го світу. Поміч жінкам 3-го світу є конечна, але зміна їх стилю життя не завжди потрібна і побажана.

Для голови Міжнародна Рада Жінок і Національна Рада Жінок США запланували прийняття, на яке крім членок, які брали участь у засіданні були запрошені всі членки Н.Р.Ж., щоб дати можливість привітати її та при цій нагоді почути про заплановану III Світову Конференцію на закінчення декади.

Запрошена була членка американської місії Робін Рітерфорт, яка дала доповідь на цю тему, інформуючи присутніх, що підготовка іде під кличем: "Рів-

ноправність". Є покликана статутова підготовча комісія, яка мала вже дві конференції у Відні. Робін Рітерфорт заступала на одній з них Ненсі Рейнолдс, офіційну делегатку Америки з рамени уряду.

Зліва: Марта Федорів, Ірина Куровицька — референтки зв'язків СУА, Дем Міріам Делл — президент Міжнародної Ради Жінок, Ненсі Баркер — президент Національної Ради Жінок США, Іванна Рожанковська — голова СУА. Фото — Дора Рак

From left: Marta Fedoriw, Iryna Kurowycka — communication coordinators of UNWLA, Dame Miriam Dell — president of International Council of Women, Nancy Barker — president of National Council, USA

Ivanna Rozankowska — UNWLA president. Photo by Dora Rak

Місце, час і програма II світової конференції ще не усталені, про ці справи рішає Генеральна Асамблея. Плянуючи того роду конференцію, стараються не зачіпати політики, але це необхідна річ, бо справа жінок це справа суспільства якого вони є частиною.

Після доповіді Робін Рітерфорт розвинулася дискусія.

Голова Н.Р.Ж. Ненсі Баркер перед закінченням офіційної програми вручила Робін Рітерфорт грамоту Н.Р.Ж. за її працю.

З українок на прийняття, крім голови Іванни Рожанковської і Ірини Куровицької, прийшли ще Марта Федорів, референтка зв'язків СУА, і Дора Рак, співредакторка журналу "Українка в світі".

На другий день згідно з традицією Н.Р.Ж. відбувся семінар, на якому були порушені теми добровільної праці і придбання фондів на ті цілі. На полуденку головним промовцем була всім знама артистка Селест Голм, яка говорила про свою добровільну працю та як ця праця допомогла їй у виборі кар'єри.

Докінчення на наступній сторони

КОНФЕРЕНЦІЯ ГОЛІВ ОКРУЖНИХ УПРАВ

В днях 21-го і 22-го травня ц. р. відбулася у Філядельфії конференція Голів Округних Управ СУА. Місцем конференції усталено Філядельфію тому, що 21-го травня Головна Управа СУА і Округа Філядельфія вшанували почесну голову СУА, довголітню редакторку "Нашого Життя" і визначну громадянку Лідію Бурачинську в її трудолюбиве вісімдесять-ліття.

На конференції були заступлені дев'ять Округ СУА, а саме: Дітройт — заступниця голови Ірина Лончина, Філядельфія — Ростислава Матла, Нью-Йорк — Лідія Магун, Північний Нью Йорк — Іванна Мартинець, Нью Джерзі — Ірина Чайківська, Огайо — Надія Дейчаківська, Чикаго — Евстахія Струтинська, Нова Англія — Анна Любомирська, Півенний Нью Йорк Ярослава Томич.

Присутніми були також усі члени Екзекутиви: Теодозія Савицька, Марія Томоруг, Лідія Гладка, Наталія Даниленко — заступниці голови СУА, Анна Дидик, Марія Савчак, Розалія Полчі — секретарки, Ольга Літello — касирка, Іванна Ратич — фінансова секретарка, Ольга Гнатейко — вільний член, Уляна Любович — редактор "Нашого Життя".

Конференцією проводила голова СУА Іванна Рожанковська, яка в своєму вступному слові спинилася над такими важливими подіями на терені СУА: проголошено й вручено нагороди із історичного і літературного конкурсів, проголошено перший конкурс на стипендії студій українознавства із Стипендійного Фонду СУА ім. Еви Сташків; рішено під час ХХ Конвенції СУА відмітити 100-ліття українського жіночого руху і 50-ліття Українського Жіночого Конгресу в Станиславові, у зв'язку з чим СУА заплянував амбітне діло, а саме перевидання жіночого альманаха "Перший Вінок".

Відбулася дискусія підставою якої був запитник, що його одержали всі голови Округ. Питанням, яким конференція присвятила увагу були: стан членства і постання нових Відділів, видання СУА, Фонд СУА ім. О. Лотоцької та Український Музей, який потребує дальшої уваги СУА, головню для зібрання фондів для нового приміщення.

Докінчення: ЗВІДОМЛЕННЯ ІЗ ЗАСІДАННЯ

Г. Амлетан — директор і координатор Національної Екзекутивної Служби говорив про використання професіоналістів емеритів у праці. Їх знання може допомогти організації у її розвитку та у придбанні фінансів на різні проекти.

Ліса Сліва — Національний директор "Guardian Фтпуды" у своєму слові сказала, що незважаючи на те, що вона вихована в достатньому середньому класі домі та має вищу освіту, відчула потребу помагати другим, особливо зосередитися на гетах, де молоді витрачають енергію на шкоду спільноті. Вона старається ту енергію спрямувати на добро через організацію, яка темер нараховує 800 членів і вже розгалужується в Канаді.

Ірина Куровицька,
референтка зв'язків СУА.

На пропозицію Комісії Ухвал у складі голів: Ірини Лончини, Евстахії Струтинської, Ірини Чайківської, схвалено:

УХВАЛИ КОНФЕРЕНЦІЇ ГОЛІВ ОКРУЖНИХ УПРАВ

в часі 21-го — 22-го травня 1983 р.

1. Управи Округ і Відділів повинні дбати про ріст своєї організації, шляхом приєднання нових членок, як також дбати про їхнє ідейне вироблення.
2. Імпрези, які влаштовують Відділи, а також їх сходини, повинні бути на високому рівні, щоб заохочувати до праці та приєднання нового членства. Приналежність до СУА повинна бути привілеєм для кожної української жінки.
3. Українська мова повинна бути плекана по Відділах, а зокрема при помочі курсів української мови для дорослих. Дбати про організування світличок.
4. Деякі Відділи вже виповнили постанову статуту, що кожна членка є рівночасно передплатницею "Нашого Життя". Проситься інші Відділи піти їхніми слідами.
5. Посилити акцію збирання грошей на Фонд ім. Олени Лотоцької, щоб забезпечити фінансову базу нашої організації.
6. У березні кожного року відзначати жінок, які своєю працею, діяльністю та осягами, відіграли визначну роллю в історії нашого народу та в різних ділянках науки і культури. Вишукувати відомості про таких жінок, інколи незнаних чи призабутих, та ознайомлювати з ними не тільки нашу громаду, але й амери-еканськє доккілля.
7. Нашим намаганням повинна бути дальша піддержка Українського Музею, а особливо придбання фондів на нове приміщення.
8. Відділи повинні поширювати і розпродувати видання СУА, бо вони не тільки корисні, але можуть принести дохід поодиноким Відділам, а також допоможуть здобувати фонди на дальші видання.
9. В підготовці до ХХ Конвенції СУА, що відбудеться 26-го, 27-го і 28-го травня 1984 р. в Нью-Йорку треба:
  - а) заохочувати Відділи створити конвенційний фонд Відділу для висилки делегаток Відділу.
  - б) шукати спонзорів на перевидання вичерпного першого українського жіночого альманаха "Перший Вінок".
10. Проситься піддержати збірку "Допоможім Ростикові!"

В рамках конференції присутні мали нагоду оглянути прозирки "Гуцульське весілля", що його висвітлила референтка мистецька і музею Головної Управи Любов Волинець.

Вона теж доповідала, ілюструючи прозирками про працю в нутрі Українського Музею, при Каталогванні, зберіганні і консервації музейних експонатів. Її доповідь була цікава й дуже інформативна. Вона пояснила важливу працю над зберіганням музейної збірки.

В рамках конференції відбулося перше засідання Номінаційної Комісії ХХ Конвенції СУА

Ірина Чайківська
пресова референтка СУА

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE
NEW YORK, NEW YORK 10003

ВІДКРИТИЙ П'ЯТЬ ДНІВ НА ТИЖДЕНЬ
/КРИМ ПОНЕДІЛКА І ВІВТІРКА/
ВІД ГОД 1 — 5 ПО ПОЛ.

ПОЖЕРТВИ НА БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД

по 100.00 дол. — Мирослав і Любов Прокопи, Олег Т. Ратич, Марія Савицька в пам'ять Миколи Валеріановича Савицького,

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

по 1000.00 дол. — Осипа Леня в пам'ять батьків, Вікторія Новотня;

по 500.00 дол. — Арка Комп., Володимир і Зеновія Сидораки (до цього часу зложили 1000.00 дол.);

250.00 дол. — 86-ий Відділ СУА;

200.00 дол. — Богдан і Ірена Чайківські;

по 100.00 дол. — інж. Стефан Ільницький, Володимир Возний, Ольга Боба, Пласт і Пластприят (Н. Дж. ч. 17), 52-ий Відділ СУА;

по 50.00 дол. — З. Лев і Оксана Мельники, Олімпія Добровольська, д-р Іван і Анна Новосівські, Українське Товариство Лікарів Південної Америки;

по 30.00 дол. — Осип і Марія Бадинські з нагоди 40-річчя свого шлюбного життя, Андрій і Катерина Буки;

по 25.00 дол. — Ольга Яхно, Роман Сас, Пласприят Нью Гейвен, д-р Дмитро Павлишин, Ярослав Щербанюк, 106-ий Відділ СУА з нагоди 80-ліття Лідії Бурачинської;

20.00 дол. — Юлія Дашко;

15.00 дол. — Теодозія Савицька;

по 10.00 дол. — Богдан Боднарчук, Гапіна Пісецька, Ісаак Десак, Марія Крижанівська, Ольга Цар, Анна Шмуляк, Софія Адріанович, Богдан Геврик, Богдан Лівчак, Ольга Дзядів, Стефа Мартиняк, Марія і Євген Цибики, Дарія Хухра, Володимир Михайлів, В. Клос, Анна Пилипюк;

8.50 дол. — Ірина Маланчук;

По 5.00 дол. — Володимир Сенежак, Володимир Літинський, Дарія Пенчак, д-р Григорій Явний;

Щиро дякуємо
Дарія Байко

ДАРУНКИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

о. Антін Борса, Байон, Н. Дж. — Мапа України, видана 1918 р. у Відні;

о. Іван Височанський, Джерзі Ситі, Н. Дж. — Літургія св. Івана Золотоустого, видана у Львові 1899 р.;

Іван Галавай, Нью-Йорк, Н. Й. — нашійний хрест;

Йосиф Грушецький, Менвіл, Н. Дж. — 5 вишиваних жіночих сорочок, 3 хустини, 4 спідниці, 3 запаски з села Клубівці, повіт Товмач. Сорочки були власністю Ірени Портуняк-Грушецької, яку вивезено на Сибір в 1940 році де і згинула три роки пізніше. З любови до дружини, муж Йосиф зберігав ці речі до сьогодні;

М. Данилиши, Буенос Айрес, Аргентина — медальон Івана Франка, виданий з нагоди відкриття вулиці його імені в Аргентині. Рисунок виконав Володимир Каплун. Медальон

Українські дівчата "пикетують" Білий Дім у Вашингтоні — 17-го січня 1922 р. З виставки, яку підготував Український Музей. Випозичено з Української Бібліотеки в Стемфорді.
Ukrainian girls "picketing" the White House, Jan. 17, 1922.

Матері Божої Гошівської, виданий в перших роках приїзду оо. Василіянів до Аргентини. Відзнака з нагоди сторіччя Метірної Просвіти, видана 1968 р. в Аргентині;

Любов Дражевська, Нью-Йорк, Н. Й. — книжка "Сонцесвіт", Київ-Львів, 1922 р.;

Віра Дейчаківська, Форт Лі, Н. Дж. — чотири жіночі сорочки, керсетка, записка зі села Ямниці, Івано-Франківської області;

Надя Дейчаківська, Бреквіл, Огайо — чорна макітра;

Володимира Івануса, Нью-Йорк, Н. Й. — сито з 1920-их років, Станіславів, млинок до мелення кави з 1920-их років, Станіславів, килим з 1922 року, витканий в Глинянах на фабриці Хамупів, подушка — вишивана низзю, вишивана торбинка, вишивана блюзка роботи Кооперативи, "Українське Народне Мистецтво";

Олена Качала, Нью-Йорк, Н. Й. — Кептар з Городенки

Катерина Кандога Коленяк, Лейтам, Н. Й. — гроші Австро-Угорської Держави: 5 банкнот — 100 корон, 1 банкнота — 50 корон, 5 банкнот — 20 корон; Гроші Української Держави: 2 банкноти — 50 карбованців; 1 банкнот Японської Держави; Оксана Ленець, Кергонксон, Н. Й. — книжка "Різьблення по дереву... Київ, 1958;

Александра Майковська, Пасадіна, Каліф. — мужеська сорочка вишита низзю в 1935 році;

Галина Михальчук, Отава, Онт., Канада — вишивана жіноча сорочка з 1900-их років, містечко Маневичі, Волинська область;

Лінда Пацула, Вайнзберг, Огайо — 6 писанок;

д-р Климентій Rogozinський, Нью-Йорк, Н. Й. — 5 писанок з 1983 року написаних на зразок писанок села Молдавське, повіт Турка; 2 жіночі вишивані сорочки, 1 мужеська вишивана сорочка, 2 вишивані спідниці, 1 частина сорочки (ковнір-передок), 1 шлюбний чепець з повіту Волове, Закарпаття;

Анна Романишин, Сомерсет, Н. Дж. — 2 писанки (гусячі);
Василь Садівник, Ратерфорд, Н. Дж. — книжка Олени Кульчицької "Народний Одяг Західних Областей України", 8 карток з народними одягами;
Василь і Анна Серант, Асторія, Н. Й. — Гроші Української Держави — 1 банкнота — 1000 карбованців;
Мирослава Тучапець, Мінеаполіс, Мінесота — бавниця, кусок льняного полотна, 2 пояси, 2 вишивані кабати, шорц-спідниця з 1920-их років з села Залужжя, Яворівщина;
Петро Холодний, Йонкерс, Н. Й. — книжка "Чернець", Т. Шевченка видана 1911 р. в Києві з ілюстраціями Петра Холодного.

Сердечно дякую,
Марія Шуст,
 Директор УМ

Просимо справити помилку: в числі за квітень "Нашого Життя" в списку дарунків для музею помилково подано, що медальон Т. Шевченка подарований п. Володимиром Сушковим вибитий в Бразилії. **Медальон видано 1911 року в Галичині в 50-ліття смерті Тараса Шевченка.** Видано всего 100 штук в золоті. Жертва Володимира Сушкова в пам'ять жінки бл. п. Віри Сушків.

З нагоди сорок-річчя супружого життя **Дарії з Городиських і інж. Юліяна Темника,** складаю 40.00 дол. на Український Музей в Нью Йорку, а дорогим Ювілятам бажаю многих і щасливих літ,

сестра — Ірина Іванчишин,
 членка 82-го Відділу СУА, Н. Й.

ДАРУНКИ ДО БІБЛІОТЕКИ

Д-р В. Гирак — 1 книжку;
Гарвардський Український Інститут — 2 книжки
А. Паланюк — 1 книжку
М. Колянківський — брошурку
І. Луців — 2 книжки
І. Бучак — 1 книжку
Д-р Ю. Мовчан — 2 книжки
М. Бажанський — 1 книжку
о. А. Борса — 1 книжечку

Щиро дякуємо
Христина Певна
 завідувача фотографіями

ДАРУНКИ ДО КРАМНИЧКИ:

Стефанія Гуменюк (1-ий Відд. СУА) — 1 вишивану серветку
Анна Зелик (82-ий Відд. СУА) — 1 лялю в народнім строю
Володимира Івануса — 3 вишивані подушки, 2 лялі (гуцул і гуцулка), 1 флякон;
Мирослава Тучапець (16-ий Відд. СУА) — 2 закладки, 6 подушечок;
Микола Собенко — 2 дерев'яні писанки, 1 дитячу накидку, 1 сірачок;
Любомира Мокій — 2 вишивані подушечки, 1 краватку;
Василь Садівник — 1 карафку і 6 чарок;
Галина Оберишин — вишиті кожушки на ведмедики;
87-ий Відд. СУА — голова **Дарія Курилко** — 23 вишивані подушечки, 1 покривало на гринник (toaster);
Мирослава Стахів — 50 мап

НАШІ ГРАДУАНТИ

Ірена Марія Даниш народилась в Дітройті й закінчила початкову та середню школу в Сіятел, Вашингтон. В травні 1982 року здобула диплом бакалавра англійської літератури з відзначенням "magna cum laude" в Brown University Provident Rhode Island.

Цього року вона працює в Лондоні Англія, щоб краще познайомитись з англійською літературою, мистецтвом і архітектурою. На 1983/84 шкільний рік була прийнята з повною стипендією до Tufts University Boston для продовження студій в досягненні докторату, спеціалізуючись в періоді ренесансу.

Ірена була членкою української танцювальної групи в Сіятел і під час кожних вакацій працювала на Союзівці.

"КУТОК
 ЛИСТУВАННЯ",
 запрошує вас до участі.

Mrs. Anna Krawczuk
 26 William Street
 Maplewood, New Jersey
 07040 U.S.A.

635...

Бажаю нав'язати контакт українською мовою із відповідним для мене другом життя від 30-40 років. Я живу в Польщі, самітна дівчина, з університетською-медичною освітою, працюю за фахом. Люблю українознавство, спів, городництво й подорожування.

637...

Живу в Бельгії та бажаю листуватися з українцями українською або англійською мовою. Люблю музику, спорти, мистецтво, літературу та українські народні танці. Мое ім'я Ольга, бажаю

листуватися з українцями до 35 літ життя.

178...

Маю велике бажання листуватися з українками та звертаюся до Вас з проханням, а саме, чи є можливості одержати від Вас адреси зацікавлених українок. Я вдівець, 57 років, живу в Англії. Люблю все, що українське — музику, спів, танці, концерти та люблю працювати (і працюю) для української громади. Вже віддавна належу до Вашого Осередку Листування.

Аня Кравчук

Тільки між нами і телефоном

— Як пройшла забава в суботу, Віро? — запитала я своєї приятельки, що мала матуральний бал своєї дочки.

— Любо — не могла я діждатись до тої дати! Та все пройшло дуже добре, приємно і т.п.

— Я не знала, що ти аж так нетерпеливилась і переживала цей бал?

— Не так ти мене зрозуміла. Я нетерпеливилась тільки тому, що підготовка непотрібно була розтягнена, Любо.

— Але тому все добре вийшло, ні?

— Не дослівно так. Це все було б вийшло так само успішно — але без такої витрати часу! Уяви собі: аж одинадцять сходин — у справі одної забави! Та напевно плянування самої події хрищення України стільки не зужило часу! Ні, навіть тепер святкування 1000-ліття цієї річниці такого не візьме!

— Ов, Віро!? Це вже таки звучить мені, що твоя звичайно неперевершена терпеливість майже уривалася?

— Щось у тім роді, Любо! Уяви собі — наш гурт, чи комітет батьків мав чотири окремі підкомітети до специфічних справ. Те, що кожний підкомітет рішив робити, на загальних сходинах треба було знову валкувати, дискутувати, переробляти і схвалювати дрібниці. Головою комітету була така пані, що конечно хотіла все в своїх руках тримати. Ніколи ніякої громадської праці не робить, не розуміє до чого є підкомітети — і так тратила час усім!

— А чого ж ви її вибрали?

СКІЛЬКИ ЗУСИЛЬ НА ЯКУ СПРАВУ?

— Не раз так буває. Усі інші мають повно інших суспільних навантажень, а ця пані раз згодилась щось зробити й стала тут бавитись у малого диктатора...

— Цікаво чи ваші діти оцінили ваш труд?

— Любо — питання повинно бути інакше поставлене. Діти вже самі улаштовують забави та інші імпрези і бачать де тратиться час непотрібно. Питання повинно би бути про те, чи наші діти хоч стільки само часу зужили на підготовку до тієї матури! Або: навіть якщо б ми самі цей час — замість на сходинах — зужили б на поміч дітям на підготовку з матеріалом...

— Віро дорога, ця справа виглядає мені подібною до багатьох інших наших сходин, нарад чи т. зв. "засідань". Може це останнє слово віддзеркалює атмосферу, чи наставлення, деяких наших осіб, що себе залюбки звуть "активістами". Вони позасідають на крісла і думають що на них конечно треба хоч зо дві, чи три, години сидіти, інакше діла не буде...

— Так, щось у тім роді. Часто люди не мають відчуття пропорції зусиль до ваги справи. Головно люди які не мають професійної, чи іншої, заправи у провадженні нарад та різних акцій, проєктів.

— Може треба запровадити курси на предсідників, голов і т.п. — так як є курси на "менеджерів"?

— Чому б ні, Любо! Головно, щоб було розуміння на що скільки часу варта зуживати! Тоді буде час зробити великі діла і малі.

Любов Калинович

ВІКТОР БОЙКО

ВІДЛУННЯ ПАМ'ЯТИ

"Сорока білобока на припічку сиділа..."
Сорока білобока. А в матерів — печаль.
У хлібних чергах тісно. У хлібних чергах діти —
холодні, а не плачуть, голодні, а мовчать.
Сусідським хлопцем батька вернула білобока
живого, та незрячого (пройшов усю війну!) —
і ми возили воду у величезній бочці,
щоб їм стоптати хату з глевкого саману.
До вересня гуртом спішили на уроки
і знову повертались у кізяковий чад

картопляники красти для нашої сороки,
бо в неї теж голодні аж сорок сорочат.
Сорока білобока із нами говорила,
а ми — їй навперейми — придумані казки.
І нам, і сорочатам так вірилось у крила,
як тим сусідським хлопцям у дужих дві руки.
...Ікси моему сину вже голову морочать
І наче кізяковий давно розвіявся дим,
але вночі зненацька бува розплющу очі:
сорока білобока на припічку сидить.

м. Харків.

"Україна" № 23, червень 1983 р.

ЖІНОЧІ ВАКАЦІЇ

Хоч яка погана того року була весна, і то, здається, на всіх континентах, то все ж таки прийшов час плянувати що робитимемо літом, коли брати вакації та які маємо можливості відпочити і набрати сили до чергового року і чергової зими.

І тут треба признати, що незважаючи на всю рівноправність, яку тепер ми, жінки, маємо, то такі жіночі вакації різняться від чоловічих, а зокрема тоді, коли в нас родина, муж і діти. Бо де б не проводити літні місяці, обов'язки дружини і мами ніколи не дозволяють на повний відпочинок, на який саме та категорія жінок найбільше заслужила. Навіть, коли можемо дозволити собі на люксус перебувати в готелі чи мотелі, та не мусіти варити, чи прибирати кімнати, то залишається завжди потреба уваги для друга життя і для дітей. Отож залишається та психічна напруга, яка є впродовж цілого року, того постійного тягнення за шнурочки, немов у ляльковому театрі, що відбувається жіночими руками. Та і саме рішення, як улаштувати ці вакації залежить від жінки майже у кожному випадку, як і залежить що будуть робити діти, коли вони ще "дома" і замолоді, щоб рішати за себе.

Коли подумати про це, то здається, що наші теперішні вакації це ще одне велике зусилля, яке робимо ради відпочинку, якого залишається обмаль. А на скільки це складніша проблема, коли ще маємо професійну працю. В такому випадку ми ще й обмежені часом, який мусить бути визначений точно для всіх співробітників. Доводиться "іхати на вакації" в точно визначений час, дарма чи погода добра чи дощ паде щодня — ми мусимо використовувати вільний час, а немає хіба нічого гіршого, як змушувати себе до вакацій, якщо бракує погоди, настрою і відповідного оточення.

Не меншою проблемою жіночих вакацій є підготовка до них і пакування. Якщо їдете самі, бо ви вільна, професійна жінка тоді журба, що брати та скільки, щоб "робити" враження та виглядати елегантно. А якщо їдете з дітьми, та мужем, тоді виїзд на вакації видається майже так важким як перепровадження — стільки речей доводиться брати зі собою. Найгірше такі є тоді, коли ви виїжджаєте на вакації з частиною дітей; друга частина в той час їде до літніх таборів, а чоловік лишається дома. Тоді доводиться ділити всі потрібні речі на різні категорії, брати одне зі собою, друге до табору, третє дома і ще звичайно годиться мужеві залишити декілька заморожених вечер, щоб не мусів сам собі підготувати або ходити щоденно до ресторану.

У висліді, напередодні виїзду ви такі втомлені, що найрадше відклали б усе разом і не рухалися нікуди.

От і маємо приклади що це таке "жіночі вакації". Але годі. Незважаючи на всі проблеми, треба однак старатися використати цю нагоду якнайкраще. Вакації — це зміна щоденної рутини, вакації — це добра книжка, вакації — це спокійна, не поспішна зустріч з природою, вакації — це зближення до родини. Все це можемо виконати, а при тому забути скільки зусилля коштувало нас приготуватися до того. А перш за все треба нам вибрати, те, що найважливіше і вміти радіти кожній зміні пригноблюючої нас рутини.

Одне однак певне, незважаючи на нашу рівноправність, яку маємо тепер, справжні вакації для жінки куди важливіші та потрібні для добра цілої родини.

Комітет Українок Канади, Відділ у Вінніпезі, оцінює Вашу працю і бажаючи допомогти Вам у Ваших фінансових потребах, посилає Вам пожертву в сумі \$50.00 Остаємось з належною пошаною,

За Комітет українок Канади
відділ у Вінніпезі

Докія Черевик, голова
Стефанія Біла, кореспонденційна секретарка

РІЧНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ КОМІТЕТУ УКРАЇНОК КАНАДИ У ВІННІПЕЗІ

В понеділок, 14-го березня 1983 року, в Централі КУК відбулися річні збори Вінніпезького Відділу Комітету Українок Канади.

Збори відкрила голова Докія Черевик молитвою і привітала голову Крайової Управи Любу Чайковську, всіх присутніх членок Відділу та попросила вибрати президію зборів. Головою зборів вибрано Любу Чайковську, секретаркою — Ольгу Чемерис.

Після відчитання протоколу з попередніх зборів, звітів управи і контрольної комісії та по дискусії, на внесок номінаційної комісії вибрано нову Управу Комітету Українок Канади на рік 1983/4 в такому складі: уступивша голова Докія Черевик, голова — Ярослава Паламарчук, перша заступниця голови — Ольга Коваль, друга заступниця голови — Павліна Літинська, протоколярна секретарка — Марія Журовська, кореспонденційна секретарка — Стефанія Білий, касирка — Галя Майба, референтка для української преси — Тамара Гавришків, референтка для англ. преси — Ольга Гаврилук, хроніка — Марія Седак, культурний комітет — Павліна Літинська, Галина Онуфрійчук, Софія Залозецька, Еміля Масло і Стефанія Карпа, гостинний комітет — Ольга Чемерис, Анна Івоньчик, Ольга Климчук, телефонний комітет — Альбіна Торб'як і Анна Гриценко, контрольна комісія — Ольга Кулик, Параскевія Шекмар і Ірина Хроняк, представниця до Комітету Українців Канади — Ярослава Паламарчук і Ольга Коваль, представниця до Жіночої Ради — Стефанія Керелюк, інтерн. центр Анна Конюк і Анна Луцан, представниця до інституту сліпих — Альбіна Торб'як.

Галина Онуфрійчук, пресова референтка

ІСПИТ ЗРІЛОСТИ

Ранком збудило мене веселе цвірінкання пташат. Небо, звечора загнівано-хмурне, сміялося синявою. Колючі гілки еґзотичного солодко-гіркоґо куца набрякли зеленими кульками. До схованого між ними гніздечка вернулася маленька пташка і весело співає. Весна!

*"А вже весна, а вже красна, із стріх вода капле.
Молодому козакові мандрівочка пахне..."*

Задзвеніла в ухах пісня, яку кожно́ї весни співали ми під проводом Дори на пластових юнацьких сходинах. Здається вчора, а то було так давно, так далеко від еґзотики нині!

Чому би не помандрувати і мені в давно минулі часи, в ніколи не забуті куточки рідної землі?!

Був такий куточок в саді великої посіпости Сестер Василянок у Львові при вул. Длуґоша ч. 17. На лавочці під великим оріховим деревом сидять інститутки заглиблені в студіях. Не бачать краси весняного ранку, розквітлого пишного саду. Скоро матура. Перша в новім будинку дівочої гімназії. На наших очах його будували. Не раз, не два мишкували ми між його сірими мурами, змагалися котра вилізе вище по робітничій драбині. Подивляля місто з даху у феєричних блискавицях весняної бурі, доки всюди присутня Сестра Марія не застукала нас там. Прийшла гостра заборона навіть наблизитися до будови. Тепер новими блискучими коридорами зближаємося до виходу з нього. Ми вирішили прощатися зі школою з гонором.

Ні одна не сміє перепасти при іспитах. Хоч би навіть, щоб показати гордим "Ачкам", що наш відділ "Б" теж щось вартий! Не їдемо додому на великодні свята (хоч як манить, не так великодній стіл, повний ласощів, для все голодних інституток, як зелена левада і старі вільхи над річкою). Гриземо лектури, бубнимо хто "латину", а хто "греку", а всі солідарно математику. Грізний професор Дзюньо Білінський завзявся зробити з нас мудрих інженерів! На піврічних свідоцтвах у восьмій класі половина дівчат дістала недостатні оцінки із стереометрії. Господар класи, доктор Любомирович, ховав очі за золотим "цвікером" роздаючи нам ті ганебні свідоцтва. Панна Н. Н. (себто я), дістала також двійку. Наші математичні "аси" в класі не мали часу для нас математично упосліджених. Одна мала музику і "політику", друга залюблена по вуха, виривалася при кожній нагоді на рандку, третя і четверта мешкали на другім кінці міста. Треба інструктора, щоб не стратити матури. Його не довелося довго шукати. Було багато студентів, які були раді заробити кілька злотих. Добрі люди знайшли такого і для мене. Закалатав старомодний ручний дзвінок при фіртці інституту. Сестра Емілія одімкнула тяжкі замки дверей, а по хвилі застукала до нашої кімнати: "Панно С. до вас гість". Товаришки почали договорювати. Манюха накинула на мій гранатовий мундурок малиновий шаль. "В розмовниці холодно, а зрештою тобі так добре в тій красці". Я згорнула зшиток і з трепетом серця пішла на лекцію. Переді мною склонився чорнявий молодий чоловік з такими самими румянцями зніяковіння. "Василь М." — представився, а я усвідомила, що то вже знаний математик.

— В чім справа?

Я розкрила зшиток із задачами на наступну лекцію і здвигнула раменами:

— Як до того братися? Звідки починати?

Мій інструктор вирозуміло усміхнувся.

— Спокійно, спокійно, зараз ми то розмотаємо.

За годину ми переробили всі задачі.

— Коли слідуюча лекція?

— В четвер.

— О котрій годині?

— Мені обоятно, — каже пан інструктор.

— І мені обоятно, — відповідаю.

І так наші лекції проходили в "обоятній" годині.

Систематичною терпеливістю п. Василь відкрив у мене математичні здібності. Ще нині бачу здивовано-задоволену міну проф. Білінського, коли викликана вперше в новім семестрі до таблиці я не задумуючись, накреслювала йому параболі і гіперболі та обчислювала без помилок поверхні і об'єми кубів, вальців, пірамід та стіжків стятих і нестятих! В нагороду я діставала від Василя зужиті залізничні білети до Коломиї, куди він їздив на вікенди до батьків, а при матурі дуже добру оцінку від проф. Дзюня.

На останній лекції п. інструктор зніяковіло спитався:

— Коли їдете додому? Львів тепер такий гарний! Може ми могли б разом кудись помандрувати?

— Я давно плянувала прогулюку на Високий Замок по матурі. Якщо можете знайти час, то...

— О, дуже радо.

— В п'ятницю 31 травня, в "обоятній" годині на розі Марка і Длуґоша.

Останній день науки! І радісно: скінчилися лекції, завдання, висиджування по пів дня в замкненій класі; і страшно: перед матурою, перед життям — що принесе? і жаль за твердою лавкою, на якій знайома кожна плямка, жаль товаришок, пережитих з ними приемних і прикрих хвилин. Біля мене ніжний профіль Манюхи. Наші ліжка в інституті побіч. Скільки то годин перешептали ми відкриваючи одна другій молодечі переживання, мрії. Скільки страху пережила я, коли ми ішли ніби разом до міста, а на вул. Марка чекав уже Славко, і потім вони все спізналися, коли треба було вже вертатися. Переді мною синіють очі Дори. Вона у нас, за нинішнім лексиконом, активістка. Перша в класі, гурткова в Пласті, ініціатор і організатор культурних прогульок у інституту на цікаві доповіді, концерти, опери. Побіч Нуся, перейшла гімназію без книжок, підручників, тільки в руках скручена рульоником нотатка. Водила нас на маєві Богослуження до семинарської церкви. Там вже чекала її доля! В першій лавці наш будучий історик літератури Ірена Ш. Так смішно переступала з ноги на ногу, коли її питали, а як гарно моделювала з простирала грецький стрій професорові Полекові!

В останній лавці найвищі: Стефа, Оля, Ніна — все елегантна, певна себе, скоро до всяких витівок. Всі три мають спільні зацікавлення, кожна має вже нареченого! В їх лавці все щось шепотіло, шелестіло мов схований в шуварах ручай. Не раз укрита енерґія вибухала. Як от було на початку шкільного року. Проф. Кордуба скінчив "прохід" між лавками, записав кілька "цваєрів з історії" і сів за катедру викладати. Виімково матеріал був у підручнику, не треба було записувати. Нудно, сонно. В останній лавці починається якийсь галас, голосніший як звичайно, тихе хіхотання, лавки скриплять. Обертаюся, не бачу Ніни,

раптом з під лавки висувається кучма золотого волосся, брови чорні мов вуса проф. Степка, усміхнене письо Ніни в рум'янцях, мов півонії, а в руках обкладинка латинської граматики, якою пробує так само прикрасити Ірену. Увага цілої кляси звернена в протилежнім напрямі від катедри. Котрась з товаришок не витримала, порскнула сміхом і пішло-пішло... Д-р. Кордуба підняв голову:

А се що за цирк? І хоч його очі сміялися теж, впало грізне:

— За двері!

Всі три пересиділи решту години в лазничці... Але вміла Ніна постояти героїсько, як нам виглядало, за слухну справу. Славний на цілу школу був наш "штрайк". І то кілька тижнів перед матурою. Наша школа була приватна, не могла собі дозволити на власних професорів. Деякі доходили з академічної гімназії і не все розклад годин дозволяв професорові прийти на час. Тоді треба було сидіти тихо, щоб не перешкоджати сусіднім клясам. Біда хотіла, що наша і сусідня кляси чекали на професорів, а напроти мав годину директор Щурат. Наші сусідки зчинили галас, директор пригнав до нашої кляси, подратований до краю:

— А то що? Поводитесь як на вулиці! Гримнув дверима. Ми посідали маком. Ніна, як грізна Ерінія, стала за катедрою:

— Ми не завинили! Ми були тихо, а навіть, якби, то називати нас вуличницями трохи за гостро. Йдемо сейчас додому!

Не було ради. Товариська солідарність. Ми зібрали книжки і, не чекаючи дзвінка, мовчки гусаком збігли на долину.

Сенсація, інвестиґація, переслухання, переговори, у висліді ми дістали десять годин карцеру. Ціла афера коштувала дорогому господареві кляси ще одну зморшку на широкім чолі.

— Панночки, як могли ви зробити мені таку прикрість?!

Ми солідарно обстоювали нашу рацію, так само, як солідарно переживали акт знуцання над нашими почуваннями, коли одного злощасного ранку д-р Кордуба довго порядкував свої записки а вкінці, не дивлячись нам в очі почав:

— A wiec zgodnie z zarządzeniem kuratorji; nauka historii bedzie teraz w jezuku urzędowym: Hetman Mazera zaczął przygotowywać... і т. д. Кляса тяжко зітхнула, а пізніше у відповідях "калічили" урядову мову. Кінець спільним переживанням. Ще письмові іспити писали ми разом клясою, хоч здекомплектованою, бо не всі склали ті самі предмети. Усний іспит вже справа зовсім індивідуальна. З початком травня появились на таблиці оголошень повідомлення про реченець іспитів для кожної з нас. Ми приготували чорні візитові суконки. Двері в інститутській молитовниці тихенько рипали. Змучена книжкою одна чи друга з нас ішла шукати відпруження і успокоєння перед образом Пречистої. Іспити тягнулися майже цілий місяць. Я була між передостанніми. Проміненти, які перейшли вже перед комісією за зеленим столом запланували прощальний вечір з учительським збором. Так робили наші попередниці і називали то "бібою". Чому — не знати, бо лити було там не багато. Кілька пляшок скромного вина для панів професорів. Ми всі були пластунками, алкоголю не вживали. Приготування йшли повною парою. Одна за другою витрясала, що мала в гаманці, а що не було там багато, то йшли процесією до антикварні пана Громницького з непотрібними вже підручниками. Треба купити вино, презент і квіти для господаря кляси. Нуни мама дасть мішанину, Галі і Стефи салатку, Ірена принесе також щось

доброго, бабуся Соні позичить скатерки. Ніна, Ірена і Оля мають просити професорів. Дарка виголосить промову.

Цілий ранок в день "біби" Манюха і я бігали по Львові і зносили обіцяні речі. Нуська і Віра приготувляли столи в авлі гімназії, переносили накриття з ідальні інституту. До вечора все готове, ми прибрані в матуральні сукні очікуємо гостей. Принесли кіш квітів для д-ра Любомировича, побіч його візитівки лежить презент. Мати Северина перевіряє критичним оком, чи все в порядку. Мати Софронія, як звичайно дискретно розмовляє з нами. Проф. Полек скубає велику бороду, Стецьків підкручує чорного вусика. Дзюньо Білинський, вже зовсім не грізний, приємно усміхається. Прийшли вже рвучкий проф. Біленький, задуманий Гординський, о. д-р Лаба. Є вже і о. Лужницький, і сам дир. Щурат. Чекаємо ще тільки на д-ра Любомировича. Вже можна б і починати, але як без господаря кляси? Ще трошки, певно зараз надійде... Оля вибігає на вулицю. Не видно. Панове професори починають нервуватися. Мати Северина дозволяє зателефонувати з канцелярії. Голова комітету Ніна приходить з довгою міною:

— Панства нема дома — покоївка каже — пішли до театру. Як се так? Чому? Одна до другої: Хто просив? Хто говорив з професором? Ти? Я ні, я думала що ти, що вона... Вийшло на яв, що ніхто не запросив найважливішої для нас особи, господаря кляси, першої, яку допровадив до матурі!

Пригашені ми сіли до столів. "Ачки" мов рій бджіл облягали свого "гой Чучманой" і кидали в наш бік іронічні дотинки. Хоч ні одна не "рипнула" при матурі, то однак ми провалилися ганебно при "іспиті зрілості". Мов докір сумління, в'янули на сцені квіти для нашого "професора", якого не було з нами!

На другий день раненько парадували ми з Манюхою з тими квітами на бічну вулицю св. Софії, там була вілля професора (він недавно оженився "багато"). Фертична покоївка запровадила нас до сальонику нагорі.

— Чому пан проф. зігнував нас вчора? Чому не прийшов? Ми чекали і чекали...

— Мене ніхто не запросив, — відповів професор з невинною міною, протираючи золотий "цвікер". Ми незграбно виправдувалися, перекидаючи вину на других.

— Ніна думала, що Оля, Оля була певна, що Ірена... Нам так страшенно прикро...

— Мені ще більше прикро не попроситися з вами по стільки роках спільної праці. Але гм... знаєте що? За два дні кінчатся іспити, я буду вільний по полудні. Якби то було можливе, може ми могли б стрінутися напр. на Світезю, то вигідно всім. Думаю, що панночки не бояться води?!

Ми зітхнули з полегшею. "Іванко" не гнівається на нас! Скоро пішла по місті штафета і рештки нас, які ще не поїхали додому, поприбрані в літні туалети чекали годину скоріше. Настрій був елеґійно-веселий. Д-р Любомирович мав для кожної з нас приємне слівце. Човни крутилися по невеликім озері, ми підспівували "Човник хитається", чужа публіка цікаво обсервувала нашу групу. На дерев'яних столах пінилася содова вода з малиновим соком, а дорогі, фундовані Іванком тістечка мали гіркий посмак. Ми дістали однак на ціле життя лекцію "такту". Хоч було ще далеко до війни і "великого Ісходу", я бачила професора останній раз.

Увечорі верталися ми "корсом". Розбавлена елеґантна публіка розвіяла прощальний настрій. Ми ще раз придивлялися до матуральних табльо за яскраво освітленими виставами. На закруті на вул. Миколая стояли Стефа, мала Ніна,

Докінчення на стор. 36

Вісті з Централі

ВИБРАНІ ГОЛОВИ ОКРУГ 1983 Р.

ОКРУГА ОГАЙО — 15-го травня 1983 р. — головою Округної Управи перевибрано **Надію Дейчаківську**.

ОКРУГА НОВА АНГЛІЯ — 29-го травня 1983 р. — головою Округної Управи перевибрано **Анну Любинську**.

НА СТИПЕНДІЙНУ АКЦІЮ СУА ВПЛАТИЛИ В КВІТНІ 1983 року.:

По 300.00 дол.: Анна Самофал, Глен Спей, Ярослав Михайлович, Чікаго;

250.00 дол.: Осип і Люба Кладко, Саннивалей;

по 200.00 дол.: д-р Валентина Савчук, Гемтремк, 7-ий Відділ СУА, Акрон, Ірина Іванчишин, Бронкс.

по 150.00 дол.: 43-ій Відділ СУА, Філядельфія, Ольга Паппас, Довнер Гров, Богдан і Романа Федасюки, Барклей Гайтс, Василь Мельник, Боффало (у пам'ять дружини Катерини);

по 165.00 дол.: 22-ий Відділ СУА, Чікаго, 99-ий Відділ СУА, Вотервліт;

130.00 дол.: Елмер і Ольга Берчі, Гантінгтон;

по 100.00 дол.: д-р Семен Дорошак, Боффало, Анна Ганицька, Боффало, Степан Душенко, Боффало, Марта Рудик, Нью Гейвен (доповнення стипендії);

по 50.00 дол.: д-р Теодор Парфанович, Боффало, мгр. Володимира Михайлів, Честер (друга рата), Люся і Степан Самбірські, Чікаго (через 22-ий Відділ СУА); Микола Ватаг, Боффало, Олена Морозевич, Боффало (1-ша рата);

40.00 дол.: Лев і Дарія Ломиші, Данкірк,

по 30.00 дол.: Надія Гадзевич, Йорктаун Гайтс, Іван Новадлі, Вест Сенек (в пам'ять матері Ксені);

25.00 дол.: інж. Микола Барницький, Боффало;

по 20.00 дол.: Юліан та Ірина Коссовські, Ланкастер, Іван Білинський, Боффало, Марія Паньків, Боффало, Анна Поліщук, Чіктовага, Анна Седлярчук, Боффало;

15.00 дол.: о. Іван Мак, Ланкастер,

по 10.00 дол.: Оксана Бойкевич, Чікаго в пам'ять мами бл.п. А. Німчановської;

по 10.00 дол.: Округна Управа Нової Англії і Відділи СУА: 66-ий, 93-ий, 106-ий, і 121-ий (у пам'ять бл.п. Олександра Аскольда Гладкого, на виховання священників в Бразилії.),

Щиро дякуємо,
Ірина Качанівська

МІЖОКРУЖНІ КОНФЕРЕНЦІЇ

16-го квітня 1983 р. відбулася конференція **референтури суспільної опіки**. Організатором і господарем тієї конференції була Округа Нью Джерзі. Присутніх було 76 осіб з 4-ох Округ: Нью Джерзі, Нью Йорк, Нова Англія, Філядельфія, із 78-го Відділу у Вашингтоні. Програму підготувала референтка Головної Управи — Анна Кравчук.

Конференцію відкрила голова Округної Управи Ірина Чайківська. Програма поділялася на дві частини: внутрішня ділянка суспільної опіки, модератором якої була Теодозія Савицька; зовнішня ділянка суспільної опіки, модератором — Анна Кравчук.

Теми конференції: 1. Соціальне забезпечення, інформація (у прозірках) про друки, посвідки, викази — Теодозія Савицька. 2. Клуб для старших віком в Ньюарку — Софія Ленг. 3. Соціальне забезпечення, клуби та притулки для старших громадян Нью Йорку — Лідія Черник. 4. Старечі дома Філядельфії та околиці — Надія Оранська. 5. Доми для старших віком в Нью Джерзі, Слотсбург, Балтімор — Ольга Зеремба. 6. Покривджена жінка — Божена Полянська, відчитала Рома Миськів. 7. Допомога для сліпих та осіб із послабленим зором — Ляриса Данік. 8. Допомога "бабусям" — Ольга Гнатик.

У другій частині конференції порушено такі теми: 1. Осередок листування — Анна Кравчук. 2. Допомога українцям у Польщі — Ляриса Пенцак. 3. Допомога українцям в рідному краю — Ольга Зеремба. 4. Труднощі поштових зв'язків з Україною — Надія Світлична. 5. Стипендійна акція до Європи — Віра Мицьо. 6. Стипендійна акція та допомога до Пів-

денної Америки — Анна Кравчук. Показ прозірок із поїздки до Бразилії — Теодозія Савицька.

Наступна міжокругна конференція суспільної опіки відбулася в Дітроїті 21-го травня 1983 р. Організатором і господарем конференції була Округа Дітроїт. Присутніх було 36 осіб з 3-ох Округ: Дітроїт, Огайо, Чікаго, та з Відділу СУА Стейту Вашингтон. Конференцію відкрила Лідія Колдчин — голова Округи, а проводила нею Марта Василькевич — референтка суспільної опіки в Дітроїті. Анна Кравчук, референтка Головної Управи, звітувала про всі ділянки суспільної опіки, які провадить референтура СО при Головній Управі, включаючи допомогу "Ростикові".

Інформації про працю суспільної опіки в Округах подали: Віра Трашук — Чікаго, Марія Яворська — Огайо, Марта Василькевич — Дітроїт. Дальше доповідала Віра Трашук про Клуби й програми для старших на терені Чікаго, де діє об'єднане громадське бюро допомоги для старших.

Панель, модератором якого була Олена Лісківська, мав такі теми: — 1. Можливості одержання допомоги для старших — Валентина Мушинська. 2. Допомога самотнім жінкам з дітьми — Анна Мацілінська. 3. Поради й моральна підтримка для потребуєчих — Софія Добрянська. 4. Допомога старшим у домах — Надія Парнел. 5. Фільм про працю суспільної опіки (з терену Дітроїт). 6. Потреба добровольців в суспільній службі — Анастазія Вокер. 7. Як піднести ефективність діяльності суспільної опіки на терені Округи — реферувала Джинні Бочар.

Міжокругні конференції **організаційної і пресової референтур** відбулися в Філядельфії, 24-го квітня 1983 р.

Організатором і господарем конференцій була Округа Філядельфія, а голова Ростислава Матла відкрила наради.

*****

100-ТИСЯЧНИЙ ФОНД ІМ. ОЛЕНИ ЛОТОЦЬКОЇ

з призначенням на працю організації та забезпечення її майбутнього.

В місяці травні 1983 р. вплинуло:

Окружна Управа, Дітройт	500.00 дол.
74-ий Відділ СУА, Чікаго, Ілл.	500.00 дол.
12-ий Відділ СУА, Клівленд, Огайо	250.00 дол.
71-ий Відділ СУА, Джерзі Ситі, Н. Дж.	250.00 дол.
28-ий Відділ СУА, Ньюарк, Н. Дж.	100.00 дол.
35-ий Відділ СУА, Озон Парк, Н. Й.	100.00 дол.
24-ий Відділ СУА, Елізабет, Н. Дж.	50.00 дол.
100-ий Відділ СУА, Картерет, Н. Дж.	50.00 дол.
120-ий Відділ СУА, Рочестер, Н. Й.	50.00 дол.
32-ий Відділ СУА, Ньюарк, Н. Дж.	25.00 дол.
Лідія Колодчин, Воррен, Міч.	100.00 дол.
Рома Дигдало, Воррен, Міч.	100.00 дол.
Луїса Сакс, Бірмінггам, Міч.	100.00 дол.
Ольга Коник, Трой, Н. Й.	40.00 дол.
Марія Дурбак, Ірвінгтон, Н. Дж.	20.00 дол.
Евгенія Лехман, Вілімантік, Кон.	10.00 дол.
У рубриці "Замість квітів" і подяки	270.00 дол.
Разом:	2,515.00 дол.
Досі вплинуло:	31,569.75 дол.

Разом: **34,084.75 дол.**

Замість квітів на свіжі могили: **д-р Володимира Гудза** — Мужа членки Ірини Гудз, **бл. п. Тетяни Полпів-Старушко** — мами членки Анни Крамар, **бл. п. Федеркевич** тещі членки Нелі Федеркевич, наш 93-ій Відділ СУА складає пожертву 50.00 дол. на Фонд Олени Лотоцької. Крім того пані Ольга Стеткевич складає жертву 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

93-ій Відділ СУА, Гартфорд, Кон.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Михайла Суховича** складаю 20.00 дол. на Фонд ім. Олени Лотоцької,
Ір. Качмарська

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Михайла Суховича** складаю 20.00 дол. на Фонд ім. Олени Лотоцької,
Софія Ховзун

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Михайла Суховича** складаю 10.00 дол. на Фонд ім. Олени Лотоцької,
Іванна Голинська

Управі і Членкам 47-го Відділу СУА Рочестер, Н. Й. складаю вислови найщирішої подяки за несподіванку —

обід з нагоди мого відходу на емеритуру. Всім гостям щира подяка за участь і побажання. З тої нагоди пересилаю 100.00 дол. на Фонд Олени Лотоцької,

Ірина Руснак.

Щиро дякую **Управі і Членкам 47-го Відділу СУА** за вияви співчуття та датки замість квітів з приводу смерті мого чоловіка Миколи, та складаю 25.00 дол. на Фонд ім. О. Лотоцької,

Наталія Бабюк, Рочестер, Н. Й.

З нагоди відзначення 80-ліття почесної голови СУА **Вп. Пані Лідії Бурачинської** складаю Ювіліатці щирі побажання здоров'я, витривалости та многих літ і пересилаю через 47-ий Відділ СУА 25.00 дол. на Фонд ім. Олени Лотоцької,

Марія Крамарчук, Рочестер, Н. Й.

Вітаю голову **47-го Відділу СУА Ірину Руснак** з радісним днем відходу на емеритуру та бажаю багато здоров'я і витривалости на многі літа! Замість дарунку пересилаю 20.00 дол. на Фонд ім. Олени Лотоцької через наш Відділ,

Стефанія Костик, Рочестер, Н. Й.

Організаційною конференцією керувала Марія Крамарчук, а темами були: 1. Організаційна структура СУА — Марта Данилюк. 2. Вільні членки в структурі СУА — Ольга Гнатейко. 3. Провідник в організації, прикмети й завдання — Лідія Крамарчук. 4. Стан членства, важливість приєднання молодого жіноцтва до СУА, завдання організаційних референтур у передконвенційному році — Марія Крамарчук.

Пресовою конференцією керувала Ірина Чайківська. Темами були: 1. "Наше Життя" — орган організації і журнал загального зацікавлення. — ред. Уляна Любич. 2. Адміністрація "Нашого Життя" і пов'язані з тим турботи — Наталія Дума.

3. Дописи, хроніки, знімки, як їх писати й надсилати — Марія Барагура. 4. Пресова референтка Відділу — Анна Максимо-вич.

Було присутніх 80 осіб з Округ: Нью Йорк, Нью Джерзі, Філядельфія.

Присутні висловлювали свої погляди нав'язуючи їх до порушених тем та у дискусії звертали увагу на важливість заторкнутих ними проблем.

Вибрані комісії ухвал відчитали побажання та ухвали, які референтки передали Екзекутиві СУА.

Ірина Чайківська пресова референтка СУА

ДАТКИ НА ПОМІЧ РОСТИКОВІ

ОРГАНІЗАЦІЇ:

289.00 дол. Українська православна церква св. Тройці в Чіктовага, Н. Й.

200.00 дол. — 28-ий Пластовий Курінь "Верховинки"

по 100.00 дол. — Український Клуб для Старших при церкві св. Івана Хрестителя в Ньюарку, Українське Лікарське Товариство Північної Америки — Відділ Пенсильвенії, Федеральна Кредитова Кооператива "Самопоміч" в Джерзі Ситі, Канадський Допомоговий Еміграційний Комітет,

50.00 дол. — С. П. С. Норт Америка (в доповненню дару Олега Склепковича)

Ростик перед нещасливим випадком

Rostyk prior to the unfortunate accident

ОСОБИ:

По 100.00 дол.

Іван і Анна Назаркевич
Лена і Роман Іваницькі,
Ольга Рогатинська

по 50.00 дол.

Євгенія Шарко, Марія Наґанда,
Орися Покорна, Теодозія Когут

40.00 дол. Іванна і Роман Кирилюки

по 30.00 дол.

Богдан Принада, Валентина Яковенко,
Люба Полашевська, Марія Колісник,
Анастасія, Мирослав і Орися Трачі,
М. і С. Гладкі

26.00 дол. Григорій і Осипа Репа

по 25.00 дол.

Марія Майнич, Віліям Мигован,
Ольга і Роман Гуглевичі,
Міля Стецьків, Ірена Сушків,
Данило Закидальський,
Володимир і Ольга Сусла
Николай Плаксіє, Петро Лагола,
Олена і Іван Костюк,
Мирослава Яцків, Тарас Филипович,
Віра і Остап Тершаківці,
Калина Снилик, Оксана Макаренко,
Міра і Ромко Кузики,
Павлина і Мирон Харини

по 20.00 дол.

Осип Головацький, Дарія Бурштинська,
Людмила Стір, Роман Стецько,
Іван і Христина Плуца,
Ева Роман, Петро Осташ,
Стефанія і Нестор Филипович,
Євгенія і Михайло Луковські,
Т. Федак, Софія Ліщинська,
Варвара і Єміліян Цегелики,

Христина Балько-Сливоцька,
Мирослава і Дмитро Могдован,
Наталія Леочко, Марія Гордійчук,
Н. Н., І. Тростянецький,
Омельян Бица, Богданна Мончак,
Зенон Кохановський в пам'ять
Стефи Кохановської

по 15.00 дол.

Филип Сотник, О. Демчук,
Михайло Мицак, А. і Е. Мілянчи,
Федір і Тереса Сломшинські

13.00 дол. Анатолій і Неоніла Пашковські

12.00 дол. Р. Семенюк

по 10.00 дол.

М. О. Єліїв, Стефанія Окруша,
Юрій і Оксана Старосольські,
Никола і Ольга Брожини,
Володимир Сушко, Теодозія Кічоровська,
Ольга Кондратюк, Ірена Мриц,
Валентина Завадович, Розалія Рога,

Марія і Василь Тершаківці,
Люба і Михайло Пежанські,
Михайло Василишин, Катерина Сарабура,
Наталія Миколаєвич, В. Снігурович,
Константин Дидинський,
Марія Тимчишин, Іван Струк,
Марія Герус-Мартюк,
Ніна і Григорій Руденки,
Петро Стрижаченко, О. Ковалюк,
Марія Кознарська, Марія Януш,
Марія і Роман Цигани,
Михайло Гриник, Христина Зарицька,
Олександра Яців, Мері Тхір
Олександр Домбровський;

9.00 дол. Татіяна Гальябурда

7.00 дол. Степан Гальябурда

ДІТИ — РОСТИКОВІ...

Учні Української Католицької Парафіальної Школи св. Івана Хрестителя в Ньюарку, Н. Дж. зібрали на кошти лікування Ростика 165 дол. Гроші передано через 28-ий Відділ СУА в Ньюарку до Централі СУА.

Збірку заініціювали і провели настоятелька школи с. Неонія, ЧСВВ та учительки пп. Юлія Добош і Марія Робах, обидві членки 28-го Відділу СУА в Ньюарку, Н. Дж. Вони використовуючи інформації та світлини поміщені в українській пресі, головним чином в журналі "Наше Життя", пояснили учням про каліцтво Ростика та заохотили їх зложити датки на кошти лікування. Для цього всі учні дістали конверти з написом "Поміч для Ростика".

Можна сподіватися, що, за прикладом Школи св. Івана Хрестителя в Ньюарку, Н. Дж. підуть усі інші парафіальні школи та Школи Українознавства у вільному світі.

М. Д.

по 5.00 дол.

Анна Бобилляк, Тамара Панкевич,
Люба Гуралечко, Дарія Курилко,
Наталія Миколаєвич, Марія Лесюк,
Осип Бодинський, Ольга Федірко,
Маргарета Жура, Михайло Семанюк,
Іван Підгірний, Ольга Ліщинська

2.00 дол. Анна Дорош, Іван Гальябурда

ПОМІЧ РОСТИКОВІ ЧЕРЕЗ ВІДДІЛИ СУА

1-ий Відділ СУА в Нью Йорку, Н. Й. — 235.00 дол. в тому:
1-ий Відділ СУА — **50.00 дол.** по **25.00 дол.** — Лідія і Володимир Магуни, Анна Серант, Ольга Явдошин, **20.00 дол.** — Анна Натина, по **10.00 дол.** — Леся і Петро Гой, М. Книш, Кривуцька, Марія Мотиль, Стефанія Гуменюк, А. Куснірчук, Дуня Криль, по **5.00 дол.** — А. Дармограй, І. Жовнір, Наталія Мітрінга.

5-ий Відділ СУА, Дітройт, Міч. — **72.00 дол.** в тому:
по **5.00 дол.** — Євдокія Климшин, Неля Завойська, Юзефа Заяць, Неоніла Форко, Магдалина Курпіль, Є Барнич, Текля Кушнір, Катерина Зенчак, Марія Івасюк, Марія Матраль, по **3.00 дол.** — М. Никорук, Марія Пашкевич, по **2.00 дол.** — Агафія Галишин, Йоанна Сосляр, Неля Ватович, Параня Сташків, Павлина Будзол, Емілія Ониськів, Анастасія Підпитейчук, Катерина Прихітко.

8-ий Відділ СУА ім. Алли горської, Парма, Огайо. — **100.00 дол.**
Продовження буде

OUR LIFE

Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America

VOL. XL

JUNE 1983

EDITED BY A. H. Sawyckyj

50TH ANNIVERSARY OF THE DEATH BY STARVATION OF 7 MILLION UKRAINIANS

SOVIET NIGHTMARE

Continuation from previous issue

We visited one wretched village after another, and finally we came to the village of the dead. There were a few score houses, but the doors were boarded up, and there was not a living creature in the gardens and fields. Then, out of one of the dismal shacks, a soldier appeared. Our escort questioned him, and he said that more than half the inhabitants of the village had died from hunger and that the others had fled. It was the same, he said, in many of the surrounding villages.

What was he doing in the village? He shrugged his shoulders; he had been ordered to guard it, and he would stay until he was ordered elsewhere. He took us to a place where there was a depression in the ground. "Here is where most of them are," he said. Some dozens, he told us, had been buried in this common grave, which was not marked in any way.

He named a girl who had seen her mother bury her father and who then had to bury her mother. Later she buried her little brother beside his parents. Then she fled to Kiev, but before she left, she set fire to a stable full of horses belonging to the government.

This soldier told of two comrades in the Red Army, brothers who came from a neighboring village. One of them heard reports of famine at home, and obtained leave to visit his parents. He found that they were both dead, and he brought his brother to see the deserted homestead. The two men became bandits, roving the countryside at night, getting their revenge.

A kolkhoz had been forced upon the village, and the soldier showed our escort the house that had belonged to its chairman. Nominally he had been a Communist, but he had icons in his home, and the peasants had come there to pray. Betrayed to the authorities, he had been expelled from the Communist party, and was awaiting trial for sabotage.

As we left the village, we noticed a photograph of Stalin over the gate. It seemed symbolic: Stalin enthroned over a dead world.

We went on to Kiev, my native city. F. and L. had learned of my arrival from Kharkov relatives, but each had kept the secret from the other, for there was a barrier between them although they were sisters. I had greatly admired these two cousins of mine in my childhood, and I was eager to know what had happened to them. F., I discovered, had achieved a responsible position as a buyer of raw material for Ukraine industries. L. had influenced her husband to join the Communist party, but

Віра Дразко

she remained unaffiliated herself. It was L.'s husband who had caused the rift between the sisters, for F. felt that he was constantly spying upon her. She maintained that his standing in the party was insecure and that he was trying to bolster it by denouncing nonparty specialists such as she was. The atmosphere of suspicion was such that I refused to visit L.'s house lest I expose them both to attack.

I reacquainted myself with the city. I walked along Basin Street, the Bowery of Kiev. In the United States I had heard many stories of the attention that the Soviet government paid to its homeless children. Now I was to see for myself that the orphans of the civil war period had grown into ferocious and merciless bandits. Hundreds of them lived on Basin Street, from which they set forth to terrorize the city. I saw one of them swoop down upon a woman who was leaving the market place. He bit her arm, and as she dropped her package with a shriek, he snatched up his loot and fled.

While visiting the grave of my grandfather, Reb Chaim, we saw hundreds of new graves. There were no headstones, only wooden sticks with numbers. Sometimes corpses lay on the

DR. OKSANA ROSS

Dr. Oksana Ross is a well-known and beloved educator in Denver, Colorado. Her impressive background attests to the superiority of her knowledge and a sensitive and acute perception of the living arts. She received her M.A. degree in Art Education at Columbia University in 1960, her Ph.D. degree in Art History in Munich, Germany in 1972 at the Ukraine University. Written in Ukrainian, her dissertation on the doctoral level was on the Ukrainian sculptor Alexander Archipenko. Dr. Ross was fortunate to have had the experience of studying under the eminent sculptor in New York. In pursuing her quest for knowledge in this field, she also studied under Hans Hoffman, Will Barnett, Edgar Whitney, Mario Cooper, Robert Brackman and Howard Conant.

Dr. Ross was on the faculty and supervised student art teachers at New York University. At The Pratt Institute of Art, she was chairman of the Department of Art Education. She taught Art History at Montclair State College, Fairleigh Dickinson University in New Jersey and Marymount College in Tarrytown, New York. In Colorado, she has been on the faculty of the University of Colorado at Denver (Department of Honors) and the College of Music. She was also a professor of Art History and Studio Art at Colorado Women's College. At Metropolitan State College in Denver, Colorado she was on the faculty of the Department of Philosophy.

Dr. Ross has exhibited at Pratt Institute of Art, Hudson River Museum, Woodstock, Danbury State College, Colorado Springs Fine Arts Center. She is a life member of the prestigious Art Students League of New York.

Dr. Ross receives her highest acclaim in her lectures. She is recognized as a distinguished teacher and an outstanding lecturer primarily because of her personalized approach in dealing with a subject as momentous as the interrelation between music and art. She is supremely talented and this talent, merged with remarkable vitality, produces unparalleled re-

sults. It is in her lectures that she sets a pattern for an historical approach to the subtle, continual and inevitable relationship between great music and great art.

In one respect, we may well accept the fact that there is no truly defined time period or era for specifics in the annals (realms) of classical art and/or classical music. True, an outline of significant stresses in the development of the classes is sometimes analyzed; Dr. Ross, however, offers this drama in the pure structure of the growth and magnificent account of an overall picture of a particular era. With her inimitable presentation, the masters of art and music remain as fresh and vibrant today as in the days of their greatest productivity.

Dr. Oksana Ross discusses everything significant about a place, a people, an event and presents it from all sides. She chooses excerpts from the titanic works in the area of fine arts and adroitly focuses on the kindred spirit the artists shared at that time. Notable works of art are magnified on a screen for viewing (important details are emphasized for the audience). After an intelligent assessment of a period of art, Dr. Ross adds to the total appreciation by playing a piano selection in complete harmony with the same period. She does this with bravura perfection. The result is a presentation sensitively colored to produce an impact on her audience which transcends all previous casual experiences with the interrelation of the arts.

When Oksana Ross lectures, intelligence and imagination are stretched and one's mind develops beyond the stage where it was before. To listen to Oksana Ross is to experience an exquisite affair of the heart and mind.

We Ukrainians are indeed fortunate and proud to claim her as our own!

Vera Harmon
Denver, Colorado

grass of the cemetery for days, waiting to be interred, while mourning relatives stood guard against the vast armies of crows. One of the gravediggers came up to us, and, with a searching glance of fear, started a conversation. "You are looking at fresh graves," he said. "You see, Kiev has made its contribution to the second five-year plan. Tell my brothers in America about it."

We took a motor trip from Kiev into the country, and we came across a field in which the crops were burning. Here, as elsewhere, the grain had been left to perish, but sunshine had dried the stacks, and rebel peasants had set them on fire to prevent the government from harvesting the wheat. While soldiers fought the conflagrations, peasants looked on with a show of indifference.

Here was a new form of revolt. Again and again we had seen peasants working under the eyes of armed soldiers. These people had chosen death rather than slavery. This was the explanation of the famine. It was not an act of God. It was man-made. It was a mass rebellion without intellectual leadership, a desperate defiance of an oppressive government.

As we returned to our hotel one midnight, after a secret rendez-vous with relatives and their friends, we were amazed to discover that the streets were being washed by an army of men and women. My OGPU cousin provided the explanation: Edouard Herriot, the French statesman, was to arrive in the

Ukraine the next day, and orders had been given to eliminate every trace of the famine. The hotel, too, was being refurbished, for the distinguished visitor was to make it his headquarters for a few hours. Worn carpets were taken up, and plush rugs were put in their place. New furniture appeared from somewhere, and members of the staff were clad in shining uniforms.

When Herriot arrived, the city was spotless, and the streets were filled with cheering throngs. Even the Red Army horses were all dressed up. How could the visitor know that the people who cheered him were fearfully acting under orders? How could he know that they were hungry, as always, and even more tired than usual because of the extra exertions they had been forced to make to conceal their misery from his eyes? He would have been a startled man if he had made a surprise visit to the hotel an hour after his departure. Like Cinderella, it was returned in a flash to its original condition of squalor.

My OGPU cousin, by the way, tried to justify himself to us on the ground that he was safeguarding the revolution. Furthermore, he explained, his privileged position gave him a chance to help people. For instance, just that day he had delivered firewood to an aged couple who had no right to fuel under the Soviet law. "It is a satisfaction to be able to do things like that," he said. I was immediately reminded of his grandfather and mine. But God Almighty, what a difference!

1982 REPORT OF BRANCH 52 U.N.W.L. OF AMERICA, INC.

Membership: 15 members — had 18 members, two moved to Florida and one died.

Meetings: 9 meetings were held from September to June, excluding January due to the holidays and inclement weather. Meetings were held at the hall of the Annunciation of B.V.M. Ukrainian Catholic Church, Melrose Park, Pa. or at a member's home. Attendance is most always 100%. All correspondence received is reported as well as all other reports.

Activities: Members participated in the meetings of the Regional Council when able and the meetings of The Philadelphia Federation of Women's Clubs & Allied Organizations, Inc. and three attended the 6th anniversary luncheon celebration. Representatives attended the Seminar sponsored by UNWL, of A, Inc. held in Washington, D.C.

The 45th anniversary of Branch 52 was celebrated October 17, 1982, beginning with a Divine Liturgy followed by a Panachyda for our deceased members and deceased Mothers at the Annunciation B.V.M. Ukrainian Catholic Church; a luncheon was served thereafter. The

hall was appropriately decorated for the occasion. We were happy to greet Mrs. Rostyslawa Matla, President of the Regional Council of the Ukrainian National Women's League of America, Inc. as our honored guest. Representatives from other Branches attended and conveyed greetings. Greetings were received from those that were unable to attend. Mrs. Matla presented a Certificate of Recognition which she received from Headquarters, which was appreciated by the members. The luncheon was prepared and served by the members with the aid of their husbands, all working together like one large family. The second \$100 collected of a pledge of \$500 for the Museum in New York is to be forwarded there.

In addition, a collection was taken for the Christmas project, a large food basket (over \$100 value) given to the Missionary Sisters of Mother of God.

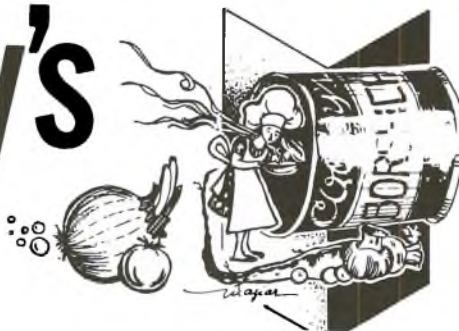
Considering that the members are scattered and live in various locales in the City of Philadelphia and suburbs, getting together and being aware of activities in the Ukrainian Community shows that the spark and love for their Ukrainian customs and heritage is there.

Stephanie Wochok

President

Br. 52 U.N.W.L. of A.

COOKY'S CORNER

by Christina Nawrocky

Summer is here — serve refreshing chilled soup and dessert

Cucumber Soup

1/4 cup butter
1 large onion
5 cucumbers
2 bay leaves
6 peppercorns

1/4 cup flour
5 cups chicken bouillon
salt, to taste
1 cup half & half
1 tablespoon lemon juice
Dairy sour cream
chopped dill

Melt butter, chop the onion and peel and slice all cucumbers but half of one, very

thinly. Combine sliced cucumbers, butter and onion, add bay leaves and peppercorns. Cook, covered, until vegetables are transparent. Add flour and stir until smooth. Gradually stir in bouillon. Simmer covered for 30 minutes, then force through a sieve or whirl in electric blender (taking out bay leaves and peppercorns first)

Chill thoroughly. Before serving add half & half and lemon juice. Peel remaining cucumber, split scrape out the seeds and slice very thinly and add to soup.

Serve each cup or soupdish with a spoonful of sourcream and a sprinkling of chopped dill.

Makes 6 — 8 servings.

Don't count calories today but have a fantastic dessert:

Frozen Amaretto Souffle

1 1/2 cups sugar
6 eggs, room temperature
6 egg yolks, room temperature
4 tablespoons amaretto liqueur
2 1/2 cups whipping cream
Fresh fruit (garnish)

Generously butter 10 inch spring cake form and sprinkle with sugar (extra).

In the top of double boiler mix sugar, eggs and yolks. Set over warm (not hot) water over a very low heat and stir constantly with whisk or rubber spatula until just warm (about 10 minutes). Transfer egg mixture to a large bowl of electric mixer and beat until stiff, about 10 minutes. Blend in amaretto. Whip cream until soft peaks form. Gently fold cream into egg mixture, blending well. Pour mixture into prepared dish. Freeze until firm and set for at least five hours (better over night).

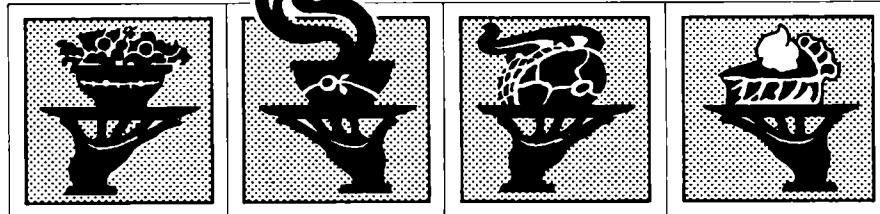
To serve, let souffle soften in refrigerator 15 minutes. Put upside down on a large plate. Open side of spring form and take off the bottom of the form. Garnish with fresh fruit, using kiwi (very decorative), sections of naval oranges, grapes, blueberries, strawberries. Make a flower with orange sections and slice kiwi as petals on the top. Surround the souffle with other fruits.

ДАРУНКИ ДО КОЛЕКЦІЇ ФОТОГРАФІЙ У.М.

Л. Волинець — 1 світлина;
М. МаКітен — 1 світлина;
В. Голодюк — 2 світлини, 2 білети, 1 паспорт, 1 документ;
Редакція Свободи — 149 світлин (копій);
А. Планюк Український Інститут Культур в Північній Дакоті — 24 світлини, 2 брошури;
Головна Управа СУА — 18 світлин, 15 летинок, програмок, білетів;
Йосип Гірняк і Олімпія Добровольська — 2 альбоми "Театр Студія"
Л. Гладка передала від І. Настюк — 2 альбоми летинок за роки 1915-1932, 1940-1948;
О. Гладкий — 1 альбом Євгенії Зарицької (світлини, програмки, рецензії);
М. Процай — 10 світлин (копій), 1 грамота (копія);
І. Луців — 25 світлин (копій), 21 газети, документи, книжки (копії);
М. Маланюк — 3 світлини

Христя Певна

наше харчування

ВОЛОВИНА (ЯЛОВИЧИНА) З ГОРОДИНОЮ.

1½ — 2 ф. кусочків волового м'яса (Round steak)
2 ложки масла,
1 середня цибулина, дрібно поріzana,
1 велика зелена паприка — поріzana
1 (8 унцій) банка помідорового сосу,
1 (4 унцій) банка грибків,
1 (8 унцій) банки зеленого горошку невідціджуваного,
сіль і перець до смаку.

В одній ложці розтопленого масла обсмажувати м'ясо на обидва боки. Від-

класти на окрему тарілку. На ту саму сковороду додати решту масла, розтопити, вкинути порізану цибулину, нехай трохи прирум'яниться, додати зелену паприку і відціджені грибки — все це трішки присмажити (5-7 хв.). Влити помідоровий сос і невідціджений горошок. Сіль і перець до смаку. Додати м'ясо на сковороду, прикрити городиною, покрити покриткою або алюмінієвою фольгою і пекти в нагрітій печі 30 хв. — 350°. Подавати з молодою бараболькою.

СЕРЕД ЗЕЛЕНІ І КВІТІВ

Волога, гаряча літня погода сприятливо впливає на розмноження різних грибків-паразитів в городах, на ярині, квітах та деревах. Грибок падає на листки, стебло чи корінь, швидко розмножується та викликає різні недуги.

Коли приглянутися ближче до квітів в городі, можна зауважити, що їх листки наче присипала біла мучка — це є грибок. В більшості він поширюється на листках азалії, цинії, салвії, бозів, рож й інших. Він також кидається на овочеві дерева і ярину.

Щоб позбутися цього паразита треба скроплювати сірчаними розчинами. Ortho є широко відома фірма, яка випускає різні хемічні поживи чи розчини для вбивання шкідників рослин. Для скроплювання городини ця фірма рекомендує розчин під назвою Flotos, а для декоративних квітів Вепотул. Скроплювати квіти чи ярину треба за інструкціями, написаними на упаковці. Розчинів, що дається на квіти не можна давати на ярину.

ПОБАЖАННЯ І ПОЖЕРТВИ З РІЗНИХ НАГОД:

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Меланії Шепарович** зложили на Український Музей: **80.00 дол.** — Ірина Гошовська, **50.00 дол.** Іванна Джус, **по 20.00 дол.** — Іна і Євген Голюки, Оксана Рак, Люба і Роман Раковські, **по 10.00 дол.** — Марія Даниш, Олена Качала, Осипа Лень, Христя Навроцька, Марія Ржепецька, **5.00 дол.** Люба Артимішин. **Разом 245.00 дол.**

В першу болочу річницю відходу у вічність мого дорогого мужа і батька **бл. п. Мирослава Менцінського** складаю ширю подяку Управі і членкам 74-го Відділу СУА в Чикаго за слова співчуття. В пам'ять мого мужа складаю 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

Александра Менцінська

Під кінець липня і спочатку серпня є якраз час, коли однорічні квіти, що були посаджені ранньою весною перецвітають. Вони стають дуже буйними. На них багато нових гонів та зеленого листа, а менше квіту. Та буйність листків і нових непотрібних гонів є причиною меншого квітнення. Тоді треба пообривати гони на яких не видно щоб зав'язувались пуп'янки на квіти. Обов'язково треба обірвати прив'яле і поживкле листя та перецвілі головки квіток, щоб не формувалось насіння. Добре полити поживним розчином, багатим на фосфор. На опакуваннях поживних хемікалій середне число означає складник фосфору, напр. 5-10-5: яким полити квіти. Вони напевно наново зачнуть цвісти. В цей час літа на квітах також розмножуються різні мушки, що висосують соки рослин. Якщо нема під рукою спеціальних розчинів, зовсім добре можна скропити водою з милом.

Нат.

Як неприятий гонорар складаю 20.00 дол. на видання 64-им Відділом СУА книжки дитячої творчості з нагоди 1000-річчя Хрещення Руси-України.

Олена Качала.

Вельмишановній Ювілянтці **інж. Лідії Бурачинській** бажаю здоров'я, сил і багато радісних днів в її золотій осіні життя. З цієї нагоди складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

Анна Гачкевич

11-ий Відділ СУА щиро-сердечно вітає **Дорогу Членку Пані Стефанію Повалячек** з 80-літтям та бажає їй кріпкого здоров'я і "Многих і Благих Літ". З цієї нагоди складаємо 10.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя",

Управа і членки 11-го Відділу СУА, Трентон, Н. Дж.

ХРОНІКА ОКРУГ

ОКРУГА ДІТРОЙТ

ХРОНІКА ВІД 1-ГО СІЧНЯ ДО 31-ГО ГРУДНЯ 1982 РОКУ.

Окружна Управа Дітройту об'єднує 16 Відділів. Працюю всіх Відділів координувала Окружна Управа, яку очолювала Ліда Колодчин. Раз в місяць відбувалися сходи Управи з головами Відділів. Пересічна участь на сходах 20-24 особи. По кожних місячних сходах кореспонденційна секретарка Окружної Управи, Олена Климишин вислала до Відділів "Інформативний листок" і звіт про працю Окружної Управи і Відділів до місцевої газети "Дітройтські Новини".

Загальні Збори Окружної Управи, на яких була присутня голова Головної Управи І. Рожанковська, відбулися 21-го березня 1982 року. Під час Загальних Зборів надано заслуженій членці СУА І. Козаченко, першій голові Окружної Управи, почесне головство Окружної Управи СУА у Дітройті. Церемоніал перевели: голова Округу Л. Колодчин і перша заступниця голови С. Гейзен.

До управи ввійшли: голова — Л. Колодчин, заступниці — С. Гейзен, І. Лончина, і М. Йованович, рівночасно кореспонденційна секретарка в англійській мові. Протоколярна секретарка — О. Гриньків, кореспонденційна секретарка в українській мові — С. Климишин. Касирка — М. Тарнавська, фінансова референтка — В. Гординська, вільний член — О. Іваницька. Контрольна комісія — Н. Денисенко, А. Вайт і О. Лісківська. Референтури: виховна — Ольга Лісківська, культурно-освітня — Р. Дигдало, суспільної опіки — М. Василькевич і М. Цап, пресова — українська — М. Зубаль, англійська — С. Андерсон, зв'язків — Д. Курило, музейна — Е. Климишин, архів — М. Слейбі, виставкова — Г. Калитяк. Ко-

Зліва: о. Г. Бенедикт, Д. Рендлем, Л. Рендлем, Л. Колодчин, Д. Курило, д-р М. Бек.

Main Table from a banquet honoring Linda Randlett, wife of mayor Randlett.

мітет Будови Дому Старших віком — А. Волкер — голова і П. Будзол — касирка.

Загальними Зборами займалися 5-ий і 53-ий Відділи.

ВІДДІЛИ ОЧОЛЮЮТЬ:

5-ий — П. Будзол, 23-ій — Л. Петрик, 26-ий — К. Кобаса, 37-ий — С. Андерсон, 45-ий — д-р М. Балтарович, 50-ий — д-р Д. Роте, 53-ій — Х. Панасюк, 56-ий — С. Шумило, 58-ий — Ю. Неліґен, 63-ій — О. Захарій, 76-ий — М. Василькевич, 80-ий — А. Вайт, 81-ий — О. Лісківська, 94-ий — Д. Хомик, 95-ий — Оля Лісківська, 96-ий — Л. Врублевська.

Управа Округу на 1982 р. Перший ряд: Олена Климишин — секретарка, Соня Гейзен — перша заступниця, Іванна Рожанковська — голова СУА, Ірена Козаченко — почесна голова Округу, Ліда Колодчин — голова Округу, Марта Йованович — кореспонденційна секретарка.

Другий ряд: Рома Дигдало — культурно освітня, Оля Лісківська — виховна, Діана Курило — зв'язків, Софі Андерсон — пресова англійською, Павліна Будзол — касирка будівельної комісії, Вася Гординська — фінансова, Олена Лісківська — Контрольна Комісія, Ольга Гриньків — секретарка протекторату, Марія Зубаль — пресова, Евдокія Климишин — музейна, Анастасія Волкер — голова будівельної комісії, Марта Василькевич — суспільна опіка.

Detroit Regional Council, 1982.

АКЦІЇ ОКРУЖНОЇ УПРАВИ

Придбання членства — проголошується кожного року на передвакаційних ширших сходах Округу. Про усі переведені акції звітують Відділи на перших післявакаційних сходах, а у Дні Союзянки нові членки офіційно є прийняті й відзначені. Цього року у Дні Союзянки було прийнято 36 нових членок.

Музейна референтка вела акцію придбання членів до Українського Музею, як також старалася зібрати дрібні речі — вишивки до крамнички Українського Музею.

1-го і 2-го жовтня 1982 року відбулася на Союзівці жіноча конференція "Українська Жінка у двох світах", — Окружна Управа вислала 50 листів, інформуючи про конференцію, головно жіноцтво, що не є у рядах СУА. На конференції з Дітройту було присутніх 15 осіб. Модераторкою па-

нелю "Українська Мова" була культурно-освітня референтка Окружної Управи — Рома Дигдало, одною з панелісток — виховна референтка Окружної Управи — Ольга Лісківська.

Дня 17-го жовтня відбувся вечір на якому всі, які були на конференції реферували перебіг поодиноких панелів, а також у газеті "Дітройтські Новини" було поміщене звіт доповіді Ф. Кульчицької з перебігу конференції і улаженного вечора.

Незалежно від праці поодиноких Відділів, які в міру своїх можливостей працюють у ділянці Суспільної Опіки, Окружна Управа дуже тісно співпрацює зі сталим бюро Суспільної Опіки Т-ва "Самопоміч" у Дітройті. Членки СУА чергуються. Широко розрекламована стипендія дала гарні висліди — зібрану суму 1,100.00 дол. переслано до Головної Управи СУА.

Окружна Управа репрезентувала СУА в багатьох громадських імпрезах загального характеру. За ініціативою Окружної Управи та при допомозі Відділів влаштовано в місяці травні зустріч з дружиною посадника міста Воррену, панною Линдою Рендлет. Зустріч складалася з полуденку, виступу бандуристів, показу українських вишивок у пристосуванні до модерного одягу та виступу оперної співачки Х. Липецької в супроводі піаністки Лісовської. В липні влаштовано, при співпраці всіх Відділів, пікнік на оселі "Діброва". В листопаді відбувся "День Союзянки" у 50-ліття Першого Жіночого Конгресу в Америці. Окружна Управа була одним із спонзорів виступу д-ра Витвицького з доповіддю "Нацистський голокост і його вплив на міжгрупові відносини". Заходом Окружної Управи й Культурно-Громадського Клубу відбувся літературний вечір, на якому гості з Австралії Дмитро Нитченко й Божена Коваленко читали свої твори.

1-го вересня Окружна Управа взяла участь у поминальному вечорі жертв Другої світової війни у 43-тню річницю німецької інвазії, який зорганізувало Т-во жидівсько-польсько-українських зв'язків.

За починком Окружної Управи Відділи беруть участь у етнічних фестивалях, виставках народнього мистецтва і ярмарках Інтернаціонального Інституту. Окружна Управа є завжди репрезентована у відзначаванні річниці проголо-

Перший ряд: О. Ласка, О. Савчук, М. Стефанюк, Л. Колодчин, І. Савицька, С. Оглабак, К. Кучер, М. Васильевич, Л. Томин, Г. Калитяк. Другий ряд: І. Стецюк, Л. Бараник, Н. Карпевич, О. Омецінська, С. Фігач. Лемківський вечір 76-го Відділу СУА.

Letko Evening, sponsored by Branch 76.

Зліва сидять: Л. Колодчин, Д. Конюх, д-р М. Балтарович, М. Собко, Л. Зайців, Л. Місьонг. Стоять: С. Колодницька, В. Патарин, О. Лончина, М. Козак, Л. Ливак, Т. Розгін, О. Марущак, С. Косак, І. Тарнавська, В. Журківська, М. Шехович, М. Цап. Загальні збори 45-го Відділу СУА
Yearly meeting of Branch 45.

шення Української Самостійности 22-го січня. Окружна Управа вислала на фонд ім. О. Лотоцької 500.00 дол. Адреса і телефон Окружної Управи є у телефонічній книзі.

КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЯ РЕФЕРЕНТУРА

На ширших сходинах Відділів відчитано статті з "Нашого Життя", спомини, нариси, поезії, гуморески, вражіння з подорожей, Читано доповіді пов'язані з історичними подіями й про визначні постаті.

5-ий Відділ "Значіння жіночого з'їзду на Союзівці 2-го й 3-го жовтня 1982 р. **23-ий Відділ** — "Ольга Басараб", (приготовила Люба Стека) — "Жінка в житті українського народу", **37-ий Відділ**, на сходинах читали статті на актуальні теми з "Нашого Життя" переважно з англійської частини. Доповіді: "Леся Українка". — "Подорож по Алясці з висвітленням прозірок з щоденного життя Індіан", "Дискусії на тему нашої спадщини", вивчали вишивку хрестиками. **45-ий Відділ**, — "Різдво в українській поезії" — "Шевченкові роковини" — читання Шевченкових творів, "Леся Українка". **50-ий Відділ** — "Стиль мальовання візантійських ікон", "Українська еміграція в 30-их роках", "Малярство Куриліка".

53-ий Відділ — доповідь психолога дітей, висвітлено фільм "Маруся", та прозірки з Китаю, Про ікони з темою про Різдво з висвітленням прозірок та показ, як робити шоколядки, — **56-ий Відділ** — про народню нашу й про розвій кераміки: **63-ий Відділ** — Різдвяна програма з читанням віршів про Різдво, реферат про Шевченка читала запрошена гостя Валя Євич, "На День Матері" поезії присвячені Матерям виголосила гостя Дарія Крива, "Спогади про 1-ий листопад". **76-ий Відділ** — "Думки про Різдво", сходини присвячені творчості Тараса Шевченка.

80-ий Відділ — оглянули прозірки з Аризони, які зробила членка під час своєї подорожі. Відбули на сходинах курс вишивання, дискусії на тему нашої спадщини. **81-ий Відділ** — "Послання Матері Україні", О. Бердник — Новий Рік, "Матері з тюрми" — Руденка, "Ікона" — І. Калинець — День Матері. Гумореска С. Васильченка "Свекор". Лемківські звичаї (Великодні). "Наш Івась" — гумореска про Е. Т. **96-ий Відділ** — "День Матері", дискусія на тему "Голокост і голод в Україні в 1932—1933 роках", показ, як приготувати солодке й десерт.

В звіттовому році Відділи влаштували імпрези: **5-ий Відділ** — Різдвяний обід з програмою для ширшого громадянства, Святочний обід "День Матері й Доньки", пікнік у городі членки. **23-ий Відділ** "Святий Вечір", свято в честь патронки Відділу Ольги Басараб. В цей день відправилася Служба Божа з панахидою, а відтак обід з програмою. Відсвятковано "День Жінки", по Службі Божій відбувся обід, під час якого згадали всіх членок Відділу, що відійшли, а пам'ять їх вшанували однохвилинною мовчанкою; "День Української Жінки" для ширшого громадянства.

Зліва: Марта Василькевич, Евдокія Климишин, Ліда Колодчин, Олена Климишин,

26-ий Відділ — Свято в честь патронки Відділу Ольги Басараб, відправлено Службу Божу за спокій душ українських героїнь, опісля відбувся обід з програмою. В травні Відділ посвятив нові прапори (український і американський), а відтак відбувся обід з програмою. Відділ відсвяткував бенкетом своє 50-ліття з багатою програмою, а змістовно видана ювілейна книжка, яку приготувала організаторка й членка д-р М. Бек залишиться вартісним документом праці Відділу в перших 50-ть роках. Відбулась пращальна зустріч з членками й громадянством для доволі голови Відділу Марії Явної, яка виїхала до Чикаго. **37-ий Відділ** відсвяткував 45-ліття бенкетом і подбав про гарну програму, на якій були присутні членки з інших Відділів і представники громадських організацій. **45-ий Відділ** разом з 95-им Відділом зорганізували куховарський курс, який перевела І. Кашубинська. Курс пройшов з успіхом. В ньому взяло участь 120 учасниць. **56-ий Відділ**: "День Матері"; пікнік на відпочинковій оселі "Діброва"; "Льотерійний вечір" з програмою для громадянства, на яким виступали бандуристи, а дохід передали на "Українське Село"; перевели вибір королеви фестивалю, якою вийшла Христина Гладиш. Під час етнічного фестивалю мали будку з харчами й напитками, а дохід призначили на "Українське Село", відбули родинний пікнік, разом з 80-им Відділом приготували перекуску під час зібрання Федерації Жінок Дітройту. **63-ий Відділ** влаштував оригінальну імпрезу "Щось для розваги", програму виконували студенти університету й учні Української середньої школи, яких зорганізовано в драматичний гурток. Гуртком опікувалася членка Відділу М. Брездєнь. Імпреза була вдала, а дохід з імпрези призначено на стипендії для випускників української середньої школи. Відзначено святочними сходами членок — Сестру Ми-

ронію СПДМ, що обходила 50-ліття служби Богові й українській молоді й сеньйорок Л. Галяженко, С. Вірстюк, О. Іванець, які вложили багато праці для СУА й свого Відділу. **76-ий Відділ** — "Лемківський вечір" укладу І. Савицької й Христини Карпевич, імпреза притягнула велике число громадян. **80-ий Відділ**: голова Відділу брала участь і допомагала у всіх зустрічах. **81-ий Відділ** — Праця Відділу проявлялася у культурно-мистецькій, виховній і харитативній діяльності. — Влаштовано пікнік на відпочинковій оселі "Діброва". **95-ий Відділ** — "Зустріч з Миколаєм". **96-ий** — разом з **63-ім Відділом** — "Вишивані вечериці".

ВИХОВНА РЕФЕРЕНТУРА

В Окрузі було 4 діточі світлички.

53-ий Відділ мав світличку, в якій було 10 дітей. Зайняття були кожної суботи. Вчителькою була Галина Калитяк, в світличці відзначено "Миколая".

63-ий Відділ веде світличку для дітей, що не вміють говорити українською мовою. В світличці було 8 дітей, зайняття відбуваються три рази на тиждень. Світличку веде учителька Лариса Цісарук, а нею опікується (коли йде про вживання методи Монтесорі) сестра Миронія СПНДМ.

76-ий Відділ опікувався світличкою в якій було 27 дітей. Зайняття відбувалися два рази на тиждень. Вчительками були Мирося Бараник і Леся Бараник.

81-ий Відділ і 95-ий провадив світличку і мав 14 дітей, зайняття відбувалися два рази на тиждень. Учителькою була Тетяна Назаренко.

МИСТЕЦЬКА РЕФЕРЕНТУРА

З ініціативи **Окружної Управи** відбувся перед великодніми святами показ писання писанок в Галерії ЕКО, який висвітлено на телевізійному руслі число 2. Голова Округи з членками **53-го і 76-го Відділів** взяли участь у цій програмі. В Інтернаціональному Інституті є кімната національностей, в якій є постійні мистецькі виставки етнічних груп. В звіттовому році українська нація була там зарепрезентована. Влаштовано по мистецьки габльотки. На стіні Інституту висить килим "Ідентичности націй", що складається з шитих кусків, з яких кожний репрезентує дану націю. Мистецька референтка зайнялася виготовленням платка, який репрезентує Україну.

37-ий Відділ — демонстрував писання писанок.

45-ий Відділ влаштував показ вишиваних одягів, що були модельовані від дітей до бабусь. Українська вишивка у приміненні до сучасного одягу знайшла дуже позитивну оцінку в американській пресі.

В публичній школі в Клярксон відбувся Український День, де американські діти вивчали про Україну. Гарно влаштована виставка народнього мистецтва, та показ писання писанок доповнили цілість. **Членки 45-го і 53-го Відділів**, при допомозі культурно-освітньої референтки Округної Управи, займалися цією виставкою.

50-ий Відділ — відбулась виставка української вишивки в міській бібліотеці.

53-ий Відділ — перевів показ писання писанок в трьох публичних школах на Фестивалі й в "Ренесанс Сентер", Великодній базар в "шапінг сентер". Удекорували ялинку в місцевому урядовому будинку: На сходах перевели курс роблення декорацій на різдвяні свята.

58-ий Відділ — На сходах ділилися кулінарним досвідом і вивчали писання писанок. Влаштували виставку українського мистецтва в міській бібліотеці в Дірборн.

63-ій Відділ разом з 96-им влаштували "Вишивані вечорниці", які мають в Дітройті вже свою традицію й щороку по-являється що раз більше нових й оригінальних суконь.

76-ий Відділ зорганізував в бібліотеці в Стерлінг Гайтс мистецьку виставку й демонстрував писання писанок; влаштував Великодній базар у великому торговельному центрі "Окленд мол" з мистецьким виступом юних бандуристів та показом писання писанок. Разом з **53-им Відділом** організовано в найбільшому центрі міста Дітройту "Ренесанс Сентер" виставку українського народного мистецтва й писання писанок. влаштували дитячу "Вишивану забаву".

80-ий Відділ Перевів на сходах курс вишивання. Влаштували "Різдвяний базар".

81-ий Відділ зорганізував мистецьку виставку в павільйоні під час українських днів фестивалю. Велику увагу звертали на себе чудові мистецькі вироби щоденного вжитку — українська хата, група ляльок в регіональних строях та оригінальна сценка "бандурист грає на вигоні під селом". Відділ допоміг українському студентові Д. Дмитрикові влаштувати виставку українського народного мистецтва в бібліотеці університету в місті Толідо Огайо, що тривала три місяці.

Брали участь в виставці на фестивалю "Тиждень поневолених націй" та участь в фестивалю Асоціації купців з темою "Весілля народів світу". Відділ відповідав за фрагмент з українського весілля — весільна сценка-коровай і гловка молододі до й після весілля.

95-ий Відділ влаштував курс вишивання мережкою для членів Відділу.

96-ий Відділ разом з 63-ім Відділом влаштували "Вишивані вечорниці. Перевів на сходах показ ручних робіт-прикрас.

МУЗЕЙНА РЕФЕРЕНТУРА

Відділи Дітройської Округи зложили на Український Музей в Нью-Йорку 875 доларів. **58-ий Відділ** є меценатом Українського Музею, а **6** Відділів є членами, а саме Відділи **5-ий, 58-ий 63-ій, 76-ий 95-ий, 96-ий**.

Музейна референтка, щоб придбати гроші для музею, при допомозі Відділів влаштувала випродаж вареників, дохід з продажі 200 дол. переслано до Музею в Нью-Йорку.

РЕФЕРЕНТУРА СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ

Референтка суспільної опіки при співпраці всіх Відділів перевела перепродаж уживаних речей. Продаж пройшов з успіхом. Дохід був призначений на новоприбулих утікачів з Польщі.

З НАГОДИ:

З нагоди Золотого Ювілею **5-го Відділу СУА в Дітройті** бажано всім членкам дальших успіхів в праці і спільно святкувати "Діамантовий" 75-літній Ювілей. З тієї нагоди складаємо 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

Управа і членки 26-го Відділу СУА, Гемтремк, Міч.

З нагоди 50-ліття **5-го Відділу СУА**, **53-ий Відділ СУА** складає 15.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя".

Господарські Референтки **89-го Відділу СУА** в Кергонксоні, Н. Й. зложили 30.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

5-ий Відділ 3 пачки з уживаним одягом до Польщі. Опікується одним стипендистом в Бразилії.

26-ий Відділ вислав через Головну Управу одну стипендію для Бразилії.

37-ий Відділ під час Великодніх Свят обдарував великодніми кошиками старших жінок в старечих домах. — Одна членка співпрацює з суспільною опікою "Віста" допомагаючи старшим і німецьким.

45-ий Відділ опікувався трьома старшими жінками, дав одноразову грошеву поміч родині, вислав до Польщі пачки з харчами й з уживаним одягом.

50-ий Відділ — харчеві пачки до Польщі, ноти, книжки, взори до вишивання до Південної Америки, — допоміг грішми політичному в'язневи.

53-ий Відділ — три пачки з уживаним одягом до Південної Америки. Перед Різдвом і Великоднем допомагає харчами бідним, старшим людям у Дітройті.

56-ий Відділ передплачує "Наше Життя" до Бразилії п'ятьом особам через Головну Управу.

58-ий Відділ відвідував хворих, працює для будови дому для старших віком "Українське село".

63-ій Відділ переслав грошеву допомогу утікачам з Польщі до Німеччини, вислав допомогу інвалідам, передано гроші до ЗУДАК, передав 300 доларів на стипендію для Української Католицької Середньої Школи в Дітройті, опікується самітними в домі старців, допомагав грішми хворій в Німеччині, спонзорував двох стипендистів.

76-ий Відділ — пачки до Польщі й до Бразилії з харчами й уживаним одягом, допомагав грішми одній родині в Дітройті.

80-ий Відділ працював для "Українського Села", дому для незаможних сеньйорів.

81-ий Відділ відвідував старших в старечих домах, допомагав старшим віком харчами, допомагав транспортуванню й залагодженням різних офіційних справ, вислав пачки до Польщі, та пакунок з українськими взорами до Південної Америки.

95-ий Відділ приготував харчеві пачки для потребуючих осіб і родин перед різдвяними святами.

Усі Відділи висилають пачки потребуючим та опікуються хворими та німецькими членками.

ГОСПОДАРСЬКА РЕФЕРЕНТУРА

Відділи Округи дуже радо помагали в імпрезах, які влаштовувала Округна Управа (сніданок, фестиваль, пікнік, День Союзянки). Для підсилення власних фінансів Відділи переводили продажу печива, вареників й уладжували обіди.

Марія Зубаль,
пресова референтка

ПОДЯКА

Не маючи змоги подякувати всім приятелям, знайомим і Відділам СУА за їх побажання з нагоди мого 80-ліття — передаю її цим шляхом. Мене дуже зворушили ці вияви. Замість окремих подяк складаю 25.00 дол. на Український Музей у Нью-Йорку.

Лідія Бурачинська
почесна голова СУА

ДОПИСИ ОКРУГ І ВІДДІЛІВ

БЕНКЕТ І-ГО ВІДДІЛУ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ З НАГОДИ 60-ЛІТТЯ ІСНУВАННЯ

І-ий Відділ Союзу Українок є одною з перших українських жіночих організацій в Америці. Шістьдесят років пройшло від його заснування. Його минуле, це немов мозаїка різномірних діл, акцій і починів у користь громади й українського народу.

На ширших сходах управа Відділу рішила відзначити свій ювілей бенкетом для членства Відділу і запрошених гостей. Вибрано Ювілейний Комітет в такому складі: Лідія Магун — голова Відділу, Стефанія Лешко — голова Ювілейного Комітету, Стефанія Гуменюк, Марія Мотиль, Леся Гой, Ганя Серант, Михайлина Баран, Анна Натина, Віра Шуль, Марія Михайлів і Катруся Папуга.

Бенкет відбувся 21-го листопада 1982 р. в залі Народного Дому в Нью-Йорку. Того самого дня в церкві св. Юра була відправлена Служба Божя за померлих членок Відділу. В годині другій по полудні членки Відділу в більшості з родинами, представники організацій та Відділів Округи СУА, виповнили гарно прибрану залю. Над головним столом виднів декоративний напис "60-ліття I Відділу СУА", виконаний Вірою Шуль. До президіяльного стола запрошено пароху церкви св. Юра о. Себастьяна Шевчука, д-р Теодозію Савицьку заступницю голови СУА, д-ра Богдана Цимбалістого від Українського Музею, д-ра Моцюка від Українського Вільного Університету та мгр. Рожка представника Об'єднаного Комітету Організацій міста Нью-Йорку. Несподівано завітав на бенкет о. Петро Балтзар з Бразилії та своєю присутністю звеличав наше свято. Голова Ювілейного Комітету Стефанія Лешко відкрила святочний

Промовляє голова Округної Управи СУА Л. Магун, побіч Л. Гой і С. Лешко, голова ювілейного комітету.

Anniversary of UNWLA Branch 1. The President of the Regional Council, L. Magun speaking.

бенкет, тепло привітавши присутніх і попросила о. С. Шевчука до проведення молитви. Опісля передала ведення програми Лесі Гой. Офіційна частина програми почалася виступом Лідії Магун, голови Відділу. Марія Мотиль виголосила головну доповідь, в якій подала історію Відділу впродовж 60 років його існування.

Коротко промовляв о. С. Шевчук, опісля представники організацій. Вони висловлювали признання членкам І-го

Слава Ісусу Христу!

Ватикан, дня 10
листопада 1982

ДО ХВАЛЬНОЇ УПРАВИ
І-ГО ВІДДІЛУ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ
В НЬЮ ЙОРКУ, Н. Й. ЗСА.

ВИСОКОПОВАЖАНІ ПАНІ!

Вітаю Вас, чи не найстаршу організацію нашого Жіноцтва в Америці, з нагоди Вашого щасливого Ювілею 60-ліття існування і праці. Служили Ви своїм зорганізованим життям стільки важним справам: своїй Церкві, Народові, виховній праці в родинах, громадах і товариствах, були свідками для доброго українського імені, світлом перед світом про гідність і чесноти української Матері, зразком жертовності у праці і добродійних вчинків. Дякуємо Вам всім за це.

Дякую Вам за Ваші молитви і пожертву в сумі 100 дол. Хай всещедрий Господь винагородить Вам своїми благодатями і кріпить Вас дальше у Вашій шляхетній праці.

Благословення Господне на Вас!

‡ Йосиф
Патріярх і Кардинал

Відділу за їх віддану і корисну працю. Під час полуденку Леся Гой представила членів президії, представників організації та гостей. Слідували усні привіти, а письмові від Головної і Округної Управ СУА та окремо від поодиноких Відділів Округи. Наспів теж щирий і зворушливий привіт від Блаженнішого Патріярха і Кардинала Йосифа Сліпого з благословенням на дальшу, шляхетну працю для Церкви і народу. Після привітів наступила мистецька частина.

Михайлина Баран відчитала гумореску пера Олі Сливки. Співачка Ляриса Магун-Гурин відспівала кілька легких пісень при супроводі бандури Івася Лехицького. Наталія Мітрінґа прочитала цікавий фейлетон та вірш "Молитва" власного пера. Присутні нагородили виконавців рясними оплесками за їх вдалі виступи.

Звичайно в часі ювілею надається відзначення членкам за їхню довголітню та жертовну працю. Голова Лідія Магун в асисті організаційної референтки Галі Дармограй відзначила таких членок за їх 25-літню працю та членство в СУА, вручаючи срібні відзначки СУА і китиці квітів: почесну членку Пелагію Дерех, піонерку, почесну членку — Катерину Папугу, почесну членку — Ольгу Сливку. Надано почесне членство і відзначення Марії Шкамбарі, Лесі Гой, Лідії Магун, Михайлині Книш, Гані Серант, Стефанії Лешко, Анні Баран і Павлині Смеречинській.

До І-го Відділу прийнято 7 нових членок, даючи їм урочисто квіти та звичайну відзначку СУА. Це були: Наталія Мітрінґа, Мирослава Федюк, Пазя Леґевич, Катерина Лис, Зінаїда Узонів, Александра Узонів і Стефанія Грабас.

Голова подала список довголітніх членок, які є до сьогодні активні у Відділі та Округній Управі. Признання за довголітнє членство, 15-18-20 років та активність у праці одержали: Марія Андрушків, Михайлина Баран, Параскевія Брожина, Галина Дармограй, Стефанія Гуменюк, Евдокія Кріль, Розалія Кріль, Марія Мотиль, Анна Натина, Віра Шуль, Стефанія Семущак, Євгенія Вацик і Наталія Валько.

Президіяльний стіл: зліва Л. Гой, ведуча бенкетом, д-р Я. Моцюк, представник фундації УВУ, д-р Б. Цимбалістий, голова Українського Музею, д-р Т. Савицька, заступниця голови СУА, Л. Магун, голова Окружної Управи СУА, о. С. Шевчук, представник церкви Св. Юра, мгр. О. Рожжа, представник Об'єднання Комітету міста Н. Й., членка 1-го Відділу А. Кізима.

Anniversary of UNWLA Branch 1. Presidium.

Після згаданих церемоній голова Лідія Магун заявила, що з нагоди 60-ліття Відділ жертвує 500.00 дол. на Український Музей і стає його подвійним меценатом, 200.00 дол. на Фонд ім. Олени Лотоцької, і 200.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя".

При кінці забрав слово о. Петро Балтзар, підкреслюючи особливу роль української жінки в церковному та громадському житті. Він звернув увагу на суспільну ділянку українських жіночих організацій так в минулому, як під теперішню пору, з якої користають потребуючі не лише у вільному світі, але і в рідному краю. На закінчення представив невідрадне економічне становище українських поселенців у Бразилії. Бажаючи сили і успіхів українському жіноцтву в Америці, під оплески, закінчив свою промову.

Вдячні і чутливі членки I-го Відділу за ініціативою Анни Натини і Стефанії Семущак, зложили на руки о. Петра Балтзара 230.00 дол.

Голова Лідія Магун подякувала всім за чисельну участь у ювілейних святкуваннях. Відспіванням гімну СУА закінчено бенкет.

Довголітні відзначені членки 1-го Відділу: зліва: Л. Гой, П. Смеречинська, А. Баран, голова Відділу Л. Магун, почесна членка К. Пануга, С. Лешко, М. Книш, М. Варан. Другий ряд: С. Вацук, М. Мотиль, Е. Вацук, А. Натина, А. Серант, Н. Мітрінга, В. Шуль, Д. Криль, Г. Дармограй, С. Гуменюк.

Anniversary of UNWLA Branch 1. Long-time honorary members of Branch 1.

Співачка Л. Магун-Гурин, акомпаніатор І. Лехіцький.

Anniversary of UNWLA Branch 1, singer L. Magun-Huryn, accompanied by I. Lechitsky.

ПОДЯКИ:

Складаю сердечну подяку Управі і членкам 1-го Відділу СУА, які надіслали мені побажання швидкого видужання, як теж за квіти, Службу Божу, молитви та відвідини в шпиталі під час моєї операції.

Щиро дякую моїй дорогій приятельці Олі Сливці, яка майже не відступала від мене під час мого перебування в шпиталі. Моя сердечна подяка Родині і приятелям за відвідини і численні карточки, якими вітали мене із скорим видужанням. З вдячності складаю 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" і 25.00 дол. для малого Ростика,

Ганя Серант

Складаю щиро подяку Управі і членкам 120-го Відділу СУА в Рочестер, Н. Й. за цвіти в День Матері і бажаю їм дальших успіхів у праці. З тієї нагоди пересилаю 25.00 дол. на Запасний Фонд журналу "Наше Життя",

"Хресна Мама" Ірина Руснак

Цією дорогою сердечно дякую за вислови співчуття і пожертви в пам'ять нашої незабутньої Матері **бл. п. Еафрозини Федьків, Ірині Кашубинській** (Клівленд), панству **К. В. Вальчуки** (Н. Й.), **Ірені Качмарській** (Ірвінгтон) і **Ю. Демченко** (Джерзі Сіті) і пересилаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

Ярослава Букачевська

Щиро дякую голові 120-го Відділу СУА **д-р Ірині Сьолковській і усім членкам** за пам'ять і чудову квітку в "День Матері" для мене, як хресної мами Відділу. В доказ вдячності складаю на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 10.00 дол. через 47-ий Відділ СУА,

Марія Крамарчук,
організаційна референтка СУА

80-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ РОМАНИ МИЦИК І СТЕФАНІЇ ПОВАЛЯЧЕК, ЧЛЕНОК 11-ГО ВІДДІЛУ СУА, ТРЕНТОН, Н.ДЖ.

Дня 5-го березня 1983 р. в залі Українського Народного Дому зібрались членки 11-го Відділу СУА, їхні чоловіки, членки 19-го Відділу та гості, щоб відзначити 80-літній ювілей наших заслужених та люблених членок СУА Романи Мицик і Стефанії Повалячек.

Врочисто прибрані столи й квіти надавали святкуванню небуденного характеру.

Многоліттям привітано ювіляток, а секретарка Відділу Богданна Осадца та заступниця голови Емілія Панасюк удекорували їх корсажами.

Голова 11-го Відділу Ярослав Лабка відкрила свято коротким словом вручаючи ювіляткам гарні подарунки-керамічні вази, роботи нашої членки-мисткині Марійки Городиської. Відтак голова іменувала Роману Мицик почесною членкою та відзначила її грамотою за довголітню і віддану працю в 11-ім Відділі.

Дальший провід вечора перейняла секретарка Богданна Осадца.

В імені 19-го Відділу СУА голова Марія Спірала зложила щирі побажання ювіляткам та передала їм чудові дарунки-писанки.

Перекуску приготували членки 11-го Відділу

Пресова референтка Дарія Самотулка подала життєписи ювіляток:

Романа Мицик народилася 23-го лютого 1903 р. в Судовій Вишні, у свідомій родині Петра й Вікторії Фостяків. Щасливі, безжурні дитячі й юнацькі літа проходили в родинному колі, де вся велика родина (семеро дітей), росли у взаємній любові й пошані до старших.

Початкову школу ювілятка закінчила в Судовій Вишні. Продовжувала навчання в Перемишлі, а потім у Львові одержала диплом в учительській семінарії. Учителювала в Богородчанах біля Станиславова.

Працювала зі замилюванням і багато уваги приділяла вихованню дітвори на свідомих громадян.

Одружившись з інж. Адамом Мициком в 1929 р., переїхала до Львова й всеціло присвятилася родині. Виховала троє дітей.

Воєнні події примусили родину покинути рідну землю.

У Німеччині ювілятка заактивувалася в "Об'єднанні Українських Жінок".

До Америки прибула в 1951 р. По короткім перебуванні в Нью-Йорку поселилася в Трентоні. Негайно включилася в громадське життя і суспільну працю. Стала діяльною в 11-ім Відділі СУА та весь час є в його управі. Своїм знанням і досвідом все йому радо допомагає.

Романа Мицик вложила також багато труду для парафії св. Йосафата. У парафіяльній школі українознавства вчила безперервно 20 років. Кількакратно очолювала Сестрицтво.

У всіх ділянках суспільно-громадської праці ювілятка Романа Мицик працювала жертвенно.

Стефанія Повалячек народилася 3-го березня 1902 р. в місцевості Воля Велика біля Миколаєва над Дністром в родині Розалії і Дмитра Білокурів. Виростала в селі Верень біля Миколаєва, де батько був учителем. Там закінчила початкову школу, а продовжувала навчання в Миколаєві.

З рідного дому винесла любов до книжки, природи, вишивки й товариства. Понад усе любила веселі забави й прогулянки по Дністрі.

"Ой річенько, голубонько!

Як хвилечки твої,

Пробігли дні щасливі

І радощі мої...", як писав Леонід Глібів.

Молоденькою, 19-літньою, вийшла заміж за Івана Повалячека й від 1921 р. замешкала в Стрию.

Була доброю, чутливою й прикладною матір'ю двох дітей. Музична освіта мужа-скрипаля мала великий вплив на ювілятку. Піддержувала його в усіх починах, а його гарні виступи на концертах залишилися їй незабутнім спогадом на все життя....

Бувши в Стрию, ювілятка працювала суспільно, допомагаючи політичним в'язням. Воєнна хуртовина перекреслила життєві плани. Родина виїхала на Захід. Після перебування в таборі в Регензбургу переїхала до Америки в 1949 році. Новий світ, а з ним і нові проблеми... та при своїй працьовитості і погідній вдачі, їхній дім знову, як давно в Стрию, став затишний з картинами, вишивками, квітами, гостями, а над усе з любими внуками.

У Чікаго ювілятка вступає в члени СУА і продовжує працю в Союзі Українок в Ньюарку, Міннеаполісі та від 1977 року в Трентоні.

Передчасну смерть найдорожчих — мужа в 1966 р. і внучки Оленки Савицької, минулого року, тяжко переживає. Та з тихою молитвою над вишивкою в руках кориться волі Божій.

Як приїжджають правнуки Христя і Данилко, бабця Стефця оживає..., а з кухні несуться запахи їхніх улюблених страв. А підвечір добра бабуня примістившись у вигідному фотелі, розказує своїм правнукам чарівну казку, та веде їх доріжками в минуле...

"У рідний край, де рідна хата, наче у віночку.

Сади, довкола гори й горбочки.

Стрия цвітучі береги,

Ліси, діброви, гай, луги,

А верхи грі, сягають зір!"

І так, прослухавши життєві шляхи наших дорогих ювіляток, ми гордимось ними. Їх працьовитість, мила вдача й позитивне наставлення до життя є прикладом для нас.

Піснями, веселими розмовами та спільним знімком закінчилось наше свято.

Усі задоволені розходились додому, а пісня "Де згода в семействі, де мир і тишина..." неслася з нами в кожний дім, у кожную нашу родину СУА.

Дарія Самотулка,
пресова референтка

11-ий Відділ СУА широко-сердечно вітає **Дорогу Членку Пані Стефанію Повалячек** з 80-літтям та бажає їй кріпкого здоров'я і "Многих і Благих літ". З тієї нагоди складаємо 10.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя",

Управа і членки 11-го Відділу СУА, Трентон, Н. Дж.

З нагоди хрестин першого внука п-ва Миросі і Володимира Приймаків бажано багато потіхи і радості і складаю через 47-ий Відділу СУА 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

Христина Дзюба, Рочестер, Н. Й.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Климентина Борис-Галл, померла на 59-му році життя 26-го серпня 1982 р. від раку у Госпіталі Фаірфакс, Вірджинія. Климентина Галл, дочка Григорія і Анни Баран, народилася в Гаях Розтоцьких біля Тернополя в Україні у 1922 р. У 1927 р. переїхала до Нью-Йорку, де її батьки мали власний ресторан. У 1945 р. вийшла заміж за Андрія Бориса. Вінчання відбулося в церкві св. Юра в Нью-Йорку. Подружжя поселилося у Бріджпорті, Конн. 1960 р. родина переселилась до Тримбуль, Конн.

Климентина Борис Галл була активна в сестрицтві і у всьому житті парафії св. Марії Української Католицької церкви у Бріджпорті.

У 1965 р. родина переїхала до Вашингтону, Д. К. де покійна була активна в Українській Католицькій церкві св. Родини. У 1966 році втратила мужа Андрія.

У 1974 р. Климентина одружилась з Осипом М. Галл. Вони проживали у Герндон, Вірджинія. Климентина Борис-Галл залишила дві доньки: Ірину Борис-Далтон і Сандру Борис-Мінер. П'ять внуків: Христину і Андрія Далтон та Андрія, Григорія і Анну Мінер. Вона похована на Арлінгтон Нешенел цвинтарі біля свого першого мужа Бориса, який був ветераном 2-ої світової війни (Марін Ветеран).

17 травня б. р., після тяжкої недуги відійшла у вічність **Люба Шумовська**, дружина о. митрата д-ра проф. Юрія Шумовського, проживши 72 роки й 50 літ подружнього життя. Хай буде їй вічна пам'ять і вічний спокій в оселях Господа Бога. Ця жінка була взірцевою Пані Маткою та патріоткою.

Походила зі священничої родини з Волині. Цінним у цій жінці було те, що, незважаючи на різні обставини життя, вона була вірним другом і жінкою свого мужа та багато помагала о. д-р Юрію Шумовському в його наукових дослідках, розкопках ше на рідній Волині, а опісля в його подорожах і дослідках по Африці, де в багатьох місцях її як білу жінку, та українку

вперше вітали африканські племена і жінки.

Незабаром вийде з друку нова книжка о. д-р Шумовського під заголовком "По слідах давно минулого і сучасного Африки", в котрій читач ближче запізнається зі св. п. нашою краянкою українкою, що враз зі своїм мужем о. Юрієм була першою жінкою українкою, що проїхала з ним 27.000 миль по країнам Африки, в розшуках і студіях старовинних пам'яток тієї країни. З тих пам'яток о. д-р Ю. Шумовський з допомогою своєї дружини Люби створив перший музей в Судані, тепер країні Малі.

Н. Н.

В ПАМ'ЯТЬ С. ЛАГОЛИ

Покійна належала до нашої патріархальної церкви св. Покрова в Пармі, Огайо. Мимо стомилевої віддалі час від часу приїздила з чоловіком на Богослуження і імпрези, що відбувалися у прегарній залі. Вже тяжко хвора, несвідома близького кінця життєвого шляху, хотіла приїхати до церкви, просити у Всевишнього здоров'я.

Похоронні обряди перевів настоятель нашої церкви о. д-р Іван Тілявський при численній участі мирян. В церкві св. Покрова Прощальну промову виголосив о. д-р Іван Тілявський. Похоронено її на новому соняшному цвинтарі біля церкви. Прощальне слово мала Любомира Мичковська, яка враз з Володимиром Мисівом зайнялася збіркою пожертв.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

В пам'ять **бл. п. Василя Плісака**, брата нашої членки Марії Андрушків, пересилаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

Управа і членки 1-го Відділу СУА, Нью-Йорк.

Замість квітів на свіжу могилу **сл. п. Петра Данилевича**, мужа нашої членки Анни Данилевич, складаємо 80.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а Опечаленій Родині складаємо глибокі співчуття,

Управа та членки 33-го Відділу СУА, Клівленд

Як нев'янучий вінок на могилу **бл. п. Володимира Стека**, мужа Уляни Стельмах Стек, складаємо 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

Управа і членки 59-го Відділу СУА, Балтимор, Мд.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Івана Константевича**, батька нашої членки Юлії Криси, складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя". Шановній Родині висловлюємо наші співчуття,

Управа і членки 82-го Відділу СУА, Нью-Йорк.

ЗБІРКА НА ТРАПЕЗІ ПІСЛЯ ПОХОРОНУ сл. п. С. ЛАГОЛИ

на церкву Покрови Пресвятої Богородиці в Пармі ...	100.00
на Релігійне Т-во "Свята Софія"	100.00
на українську церкву в Льюрді	50.00
на українську католицьку церкву св. Родини у Вашингтоні	50.00
на цілі ЗУДАКомітету	50.00
на Український Музей в Нью Йорку	50.00
на Український Музей в Клівленді	25.00
на "Смолоскип"	10.00

Разом 435.00

Трапезу приготувало Сестрийтво св. Покрока.

Ірена Гнатчук

Замість квітів на могилу **бл. п. Марії з Комарницьких Гаврилук** даруємо 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя".

Членки 78-го Відділу СУА

Замість квітів на свіжу могилу заслуженої союзниці **бл. п. Стефанії Кохановської** складаю 20.00 дол. на садочки при СУА та 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя".

Ірена Гнатчук

Замість квітів на свіжу могилу **сл. п. Михайлини Ставничої**, нашої довголітньої членки, голови, та основниці нашого Відділу, складаємо на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 70.00 дол., а Родині складаємо щирі співчуття,

Членки 33-го Відділу СУА, Клівленд

З приводу передчасної втрати нашої дорогої членки 11-го Відділу СУА, Трентон, Н. Дж. **сл. п. Софії Татомир**, яка несподівано відійшла від нас до вічності 10-го березня ц. р. "Замість квітів" на її свіжу могилу на Пресовий Фонд "Нашого Життя" складають:

15.00 дол.: 19-ий Відділ СУА, Трентон, Н. Дж.

по 10.00 дол.: Ярослава і Ярослав Лабки, Богданна і Мирон Осадци, Емілія Панасюк, Людмила і Василь Сердюки, Люба Мриглоцька, Оксана Микитин, Марійка Мицик, Володимира і д-р Зенон Гілі, Юстина і Дмитро Надраги, Юлія і Андрій Галайдіда, Марійка Городиська, Надя Юрчинська

Разом 135.00 дол. Опечаленій Родині висловлюємо наші глибокі співчуття,

Членки 11-го і 19-го Відділів СУА, Трентон, Н. Дж.

Замість квітів на свіжу могилу нашої братової і тітки **сл. п. Стефанії Марії Стефанової** (з дому Макогонської) складаємо 100.00 дол. на Стипендійний Фонд СУА у Бразилії, а родині складаємо щирі співчуття.

Василь і Наталія Чапленки, Таїса й Матвій Мелешки, Анна й Бернард Кравчуки, Марія й Богдан Полянські

Замість квітів на свіжу могилу у Львові **сл. п. Ярослави з Осідачів Клюфас**, вдови по о. дек. І. Клюфасові в Бонарівці на Лемківщині, складаємо 50.00 дол. на поміч Ростикові. Родині висловлюємо наші щирі співчуття,

Віра і Ахілє Хрептовські

В пам'ять **сл. п. Марії Стефанії Кохановської** на дитячі садочки СУА зложили: **25.00 дол. М і О. Ковальчуки, 20.00 дол. Я. і О. Соколики — Канада, по 10.00 дол. Ніля Кравців, інж. Роман Кордуба,** на Ростика **30.00 дол. М. і О. Гладкі, 15.00 дол. А. і Е. Мілянчи**

Замість квітів на могилу **сл. п. Олександра А. Гладкого** на Стипендію його Імени на виховання священиків в Бразилії складаю 25.00 дол., Шановним Батькам і Родині висловлюю моє глибоке співчуття,

Оксана Рак, Льонг Іланд Сіті

В пам'ять Дорогої Незабутньої **сл. п. Стефанії Кохановської** на піддержку Дитячих садків при СУА складають квоту 25.00 дол.,

Мирослава і Ярослав Зубали

Замість квітів на свіжу могилу **сл. п. Юрія Адріяновича**, мого дорогого кузина, пересилаю 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

Евгенія Кохан

Замість квітів у пам'ять **сл. п. Лесі Слободян** на Пресовий Фонд "Нашого Життя" зложили:

30.00 дол. Л. Ясінська, 25.00 дол. і. і. Ратич, 20.00 дол. М. і Г. Луцик,
Разом: 75.00 дол.

В першу річницю смерті **сл. п. Віри Сушків** на Пресовий Фонд "Нашого Життя" складаю 12.00 дол.,

Евгенія Тріска

Замість квітів на могилу **сл. п. Стефанії Кохановської** пересилаю, згідно з бажанням Родини Покійної, 10.00 дол. на Дитячі Садочки при Відділах СУА,

Ярослава Лободич, Маямі Біч, Фл.

В пам'ять мого незабутнього **сл. п. мужа Василя Гусара** складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

Дарія Гусар — Канада

Замість квітів на могилу **сл. п. Татіянни П. Старушко**, яка померла на Україні, складаємо 10.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя". Висловлюємо глибоке співчуття доньці Анні Крамар,

І. і Я. Кукілі

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

Вшановуючи пам'ять **сл. п. Софії Татомир, членки 11-го Відділу СУА, Трентон, Н. Дж.**, як нев'янучий вінок на її свіжу могилу, Відділ перевів збірку на Український Музей в Нью Йорку. **Разом зложено 510.00 дол.** Зложили: **по 100.00 дол.** — Олександр Татомир, Христина і Андрій Мельник; **50.00 дол.** — Леся і Роман Городиські; **30.00 дол.** — подружжя Голубінські; **25.00 дол.** — Галина і Іван Костюки; **по 20.00 дол.** — Богдан і Іванна Козаки, Богдан Корчмарик, Петро Куриляс; **по 10.00 дол.** — Дарія Самотулка, Романа Мицик, Марійка Спірала, Софія Лотоцька, Дарія Кузик, Ольга Дубик, Ярослав Корчмарик, Надія і Роман Гулай, Ірина і Андрій Турчини, Віра і Теодозій Сендзіки, Марія і Михайло Глушок, Наталка і Роман Кузики, Іван і Софія Головки, Євгенія і Сидір Бойцуни; **по 5.00 дол.** — Анастасія і Михайло Бойцуни.

Замість квітів на свіжу могилу членки 39-го Відділу СУА **сл. п. Ангелли Талан** зложено **322.00 дол.** на Український Музей в Нью-Йорку. Зложили: **по 20.00 дол.** — Остап Самойлюк, Анна і Семен Поліщуки, Теодора Хариш, Марія Булавка, Анна Стельмах, Лідія Шавяк, Ганна Самутин, д-р о. Дерій; **по 10.00 дол.** — Оксана Калиновська, Марія Хархаліс, Василь і Ольга Коржі, Йосиф Поліщук, Лідія Марковська, Павлина Білокін, Євгенія Стельмах, Надія Зінкевич, Володимира Войтович; **7.00 дол.** — Наталія Романовська; **по 5.00 дол.** — Марія Олійник, Софія Михайлишин, Людмила Хай, Андрій Царик, Дарія Чорнодольська, Ольга Феденко, Володимира Чапельська, Ярослава Совган, Параскевія Лихолат, Іванна Хмілевська, Валя Снігура, Марія Чорна, Параня Перун.

Замість квітів на свіжу могилу нашої невіджалуваної доньки, тети, сестрінки, активної пластунки **сл. п. Лесі Слободян** зложено 150.00 дол. на потреби Українського Музею. Зложили: **50.00 дол. П. і П. Попів; по 20.00 дол.** — Л. і Б. Бодо, С. і С. Горлачі, М. і Г. Луцики, Л. і Д. Геча; **по 10.00 дол.** — І. Гронь, В. Козак.

В світлу пам'ять **сл. п. Володимира Стека**, на потреби Українського Музею зложили: **50.00 дол.** — Анна і Остап Стельмахи; **по 25.00 дол.** — С. Ласійчук, Д. Хариш, Л. Лемішка; **по 20.00 дол.** — Г. Самутин, О. Корж, М. Булавка; **по 10.00 дол.** — В. Снігура, Р. Зелінська, М. Харик, Н. Зінкевич, Л. Шавяк, А. Поліщук, Є. Хорняк; **по 5.00 дол.** — Й. Совган, М. Хархаліс, Д. Чорнодольська. Родині висловлюють щирі співчуття.

Замість квітів в пам'ять **Мирослава Кознарського** на Український Музей зложили: **по 5.00 дол.** — Данило і Дарія Боуадана, д-р А. Гудзяк, **по 20.00 дол.** — Марія і Сильвестер Мартюки, Іван Кедрин Рудницький; **по 15.00 дол.** — Люба Мосевич, подружжя Ласка; **10.00 дол.** — Софія Стецура. Родині висловлюють найщиріші співчуття.

Замість квітів на свіжу могилу **сл. п. Софії Котис**, дорогої приятельки нашої покійної матері, складаємо 100.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку,

Із'яслав, Іванна і Зеновія Заяць

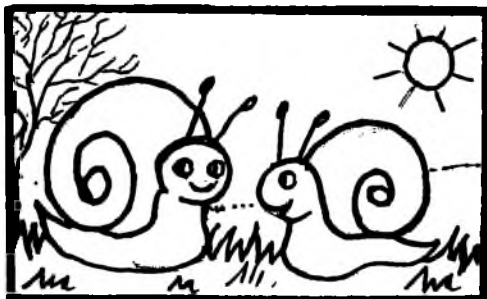
ДВА ГРИБОЧКИ

КАЗКА

Ось два грибки з-під колючок
З'явилися в ліску.
Один із них — це Маслючок
В блискучім капшучку,
А другий — хоч маленький ще —
Та справжній Білий гриб.
Ласкаве сонечко пече,
Минає кілька діб.
Гриби міцнішають щодня,
Тугі, як колобок.
Вже кожен з них не маленя,
А підлотов-грибок.

От раз почули два грибки:
В траві під ялівцем
Якись заброди-слимаки
Змовляються тихцем:

— Отам, де сосни та дуби, —
Для нас пожива є.
Там оселилися гриби,
І щогодини, щодоби
Все більше їх стає...

Ходім негайно, позвемо
Всіх родичів своїх,
На рід грибний нападемо
І переможем їх!

Сказали так і подались
Без зайвих балачок...
Затрясся, мов з осики лист,
Злякався Маслячок:

— Біда! Ховаймося швидше, ох!
Зариймося в колючки!
— Хіба ж лише для нас для двох
Страшні ці хижаки?!

Нам поспішати зараз слід
У ліс, в найглибший глиб,
І попередить весь наш рід! —
Промовив Білий гриб.

— Не можу! Й ти не зможеш теж —
Маслюк заскиглив. — Ох!
Ти ж на одній нозі впадеш!
Ховайся краще в мох!

І Маслючок під капшучком
Скандзюбився, приліг,
Накрився глицею, листком
І злякано застиг.

Та Білий гриб промовив: — Ні!
Я всеодно піду!
Піду до нашої рідні
І відведу біду!

Зирнув навколо молодець
І прутика знайшов,
Зробив із нього костурець,
Підперся і пішов!

Прямцем, між сосон і дубків
Уперто — диб та диб!
І от придибав до грибків
Сміливий Білий гриб.

Зняли грибочки плач та крик,
Страшну почувши вість.
— Спокійно! — мовив Боровик. —
Ніхто ще вас не їсть!

До вітерця звернувся він:
— Лети, скажи пташкам —
Нехай збирають свій загін
І допоможуть нам!

Тимчасом військо слимаків
Вже здалека повзе,
Повзе між квітів і пеньків
І все псує й гризе...

Загін птахів не ждав, не спав —
Полинув навмання,
На ворогів, як хмара, впав
І знищив їх до пня!

Гриби зраділи. Кожен звав
Героєм, молодцем
Того, хто рід свій врятував,
Підпершись костурцем.

А Маслючок-страхополох
Почув веселий крик
І заховавсь ще глибше в мох,
Бо сором дуже пік.

Рисунки Ельмири Геруляк

ДВА ГРИБОЧКИ

Пояснення-словничок: **маслюк** — рід гриба з слизькою голівкою; **"білий", "правдивий", "ширий" гриб** — **боровик**, найкращий, найсмачніший найбільш пахучий гриб; **капшучок** — тут: накриття голови; **зброда** — зайда, заволока, stranger; **слимак, равлик** — snail; **ялівець** — juniper; **колобок** — малий, круглий хлібець; **скигліти** — видавати тужливий звук (про птаха) — to whine; **скандзюбитися** — скорчитися, зігнути; **глиця** — чатиння шпилькових дерев, needle of pinetree; **навмання** — наосліп; **костур** — груба, висока палиця.

Замість квітів на могилу **сл. п. Миколи Валеріановича Савицького** зложили на Будівельний Фонд Українського Музею **100.00 дол.** — Марія Савицька; **по 50.00 дол.** — подружжя Тершаківці, подружжя Даньків.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Ірени Лунів**, визначної діячки Союзу Українок в передвоєнному Львові, складаємо 50.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку.

Ярослав і Ярослава Панчуки

В пам'ять мого покійного батька сл. п. дир. **Михайла Чайківського** складаю пожертву в сумі 50.00 дол. на Український Музей,

Лідія Фіцалович, Нью Гейвен

У десятиліття смерти наших невіджалуваних: **вуйка о. Юрія Гнатишака, кузинів Соні і Ореста, та похресника Юрчика**, складаємо 30.00 дол. на Український Музей у Нью-Йорку,

Леся і Орест Щур

В п'яту річницю смерти мого батька **бл. п. Богдана Гуралечка**, складаю 25.00 дол. на Український Музей,

Марта Гуралечко

Замість квітів на свіжу могилу моєї сестри **сл. п. Богдани Бурдишової** складаю 25.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку,

Олександр і Лу Ліневич

Замість квітів в пам'ять **бл. п. Івана Могильницького** складаю 25.00 дол. на Український Музей,

Ярослава Яросевич

В пам'ять **сл. п. Миколи Савицького** складаємо 25.00 дол. на потреби Українського Музею в Нью-Йорку,

Ярослав і Марія Томоруги

В пам'ять **бл. п. Миколи Савицького** складаємо 25.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку,

Евстахія і Стефан Шугани

В незабутню пам'ять нашого Дорогого Приятеля **св. п. Петра Богданського** складаємо на Український Музей в Нью-Йорку 25.00 дол.,

Христя і Юрій Навроцькі.

Листи-відгуки (на "Тільки між нами і телефоном"), ряд статей, рецензії, фейлетони, списки жертводавців для Ростика, тощо, Редакція мусила відкласти до наступного числа.

Докінчення: ІСПИТ ЗРІЛОСТІ

молодий елегантний мужчина. Нінка потягнула нас до гурту.

— Знайомтесь, наш товариш Юрій Косач — небіж Лесі Українки.

Молодий чоловік приємно усміхнувся і блиснули чудові сині очі, мов два глибокі волинські озера з "Лісової Пісні". Ми розпитували про Колодажне, про Лесю, про його перші поезії, такий талановитий, може піде спідами великої Лесі?!

Увечорі Манюха гладила маленький носик і писала новелю про Мавку. Я чепурилася на завтрішню прогулянку з Василем. Та моє фатум мало інші пляни і підсміхалося в куточку.

Чудовий, соняшний день. Високий Замок скупався весняною росю, простелив зелені килими, засвітив свічі на каштанах, чекає на гостей. П'ятнадцять хвилин перед

Замість квітів на свіжу могилу на чужині, братової і тети **Стефанії Коженювської**, складаємо 20.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку,

Мирослава Савчак, Марта Савчук з Сином Адріаном

Замість квітів на свіжу могилу **мґр. Мирослава Кознарського** складаю 20.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку, а родині висловлюю щирі слова співчуття,

Мирослава Савчак

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Михайла Суховича**, складаю 10.00 дол. на Український Музей

Люба Гуралечко

В пам'ять **бл. п. Галини Штогрин** складаю 10.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку,

Анна Шмуляк

В другу болючу річницю смерти мого брата **мґр-а Константина Бачинського** складаю 10.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку,

мґр. Юліан Бачинський

I am making a donation in the amount of \$5.00 for the Ukrainian Museum in memory of the late Helen Stogrin,

Helen Phillips

В пам'ять **бл. п. Бориса Ржепецького** складаю 25.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку.

Евгенія Чапельська

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Любови Шумовської** складаємо 15.00 дол. на Український Музей, а чоловікові покійної о. д-р проф. Юрію висловлюємо як найглибші співчуття,

Ольга і Аркадій Трачуки.

В пам'ять **бл. п. Миколи Валеріановича Савицького** складаю 100.00 дол. на стипендійний фонд СУА через 64-ий Відділ,

Анна Алиськевич.

В пам'ять **бл.п. Анатолія Яросевича**, мужа нашої членки Ярослави, складаємо 10.00 дол. на видання книжки дитячої творчості з нагоди 1000-річчя Хрищення Руси-України.

Управа і членки 64-го Відділу СУА.

умовленою годинаю вийшла до кімнати Мати Марія на розмову з матуристками. Нам не випало вийти, а розмова тягнеться ще і ще... Хлопці чекали, чекали і не дочекавшись, пішли. На другий день уранці я поїхала додому.

Василь за кордоном робив докторат. Високий Замок чекав терпеливо на нас. Коли мій вік подвоївся, а Василь мав плюс 18 років ми пішли в "обоятній" годині на спізнену прогулянку. Була осінь на світі і здалека заглядала осінь нашого життя. Львів терпів від війни і наїзників, та Василь, який побував по всіх європейських столицях, з захопленням дивився на дороге місто.

— Нема гарнішого ніде! За кілька років він і знайшов там вічний затишок на Личаківському цвинтарі.

* * *

— Бабуню, бабуню, де ти? Скоро дай щось їсти, де моє "токсидо"? Поможи мені! Я ж іду на "прам" з Танею, найгарнішою Танею! Бабуню!

Суперджетом вертаюся з весняної мандрівки.

41-ИЙ ВІДДІЛ, ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ, ФІЛЯДЕЛЬФІЯ

Річні збори Відділу відбулися 30-го січня, 1983 р. при участі голови Окружної Управи, Ростислави Матли. Вибрано нову управу в такому складі: голова — Віра Савчик, заступниця — Галина Добровольська, секретарка — Наталія Вайда, касирка — Мирослава Белей

Референтки: організаційна — Галина Добровольська, господарська — Іванна Тимчук, культурно-освітня — Марія Гінана, суспільної опіки — Анна Дзівак, **Контрольна Комісія** — Ірена Гельо, членки — Марія Нанашко, Іванна Тимчук.

Наталія Вайда,
пресова референтка

54-ИЙ ВІДДІЛ СУА ІМ. 500 ГЕРОЇНЬ, ВІЛМІНГТОН

Річні загальні збори відбулися 19 лютого 1983 р. Управу Відділу вибрано в складі: Марія Мурована — голова і імпрезова, Анна Гринишин — заступниця голови, Ірина Щерба — заступниця голови і секретарка, Естелла Маєр — касирка. **Референтки:** Арета Скамай — мистецька, Марія Корженівська — організаційна, Марія Матвійків — культурно-освітня, Марія Пазуняк — зв'язків, Лада Гусар — пресова й хронікарка, Катерина Гусак — суспільної опіки, Галя Шатинська і Іванна Дицьо — господарські. Контрольна комісія — Анна Тур — голова, Катерина Глинянська, Анна Зарицька, Марія Букай.

Марія Матвійків,
секретарка зборів

65-ИЙ ВІДДІЛ СУА, НЬЮ БРОНСВІК, НЬЮ-ДЖЕРСІ

Загальні збори відбулися 27-го лютого 1983 р. Окружну Управу заступали О. Третяк і О. Заремба. Склад вибраної управи: Марта Цимбаліста — голова, Т. Панкевич — заступниця голови, Оля Городецька — секретар і хронікар, І. Ратич — касирка. **Референтки:** Віра Ровенко — організаційна, Т. Коверко — культурно-освітня, Н. Головінська — імпрезова, Я. Букачевська — пресова, Д. Оріховська — музейна, М. Гатала і М. Слободян — суспільної опіки, О. Папроцька — господарська, К. Кузів — зв'язків. Контрольна Комісія: Є. Цісик — голова, С. Старожитник, О. Яцишин — члени.

Ярослава Букачевська,
пресова референтка

Від Редакції

Редакція не приймає матеріалів не підписаних авторами та застерігає за собою право скорочувати статті та правити мову.

Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди, а не погляди редакції. Редакція не буде містити невічливих образливих для когонебудь висловів. Рукописів не звертаємо. Анонімів не читаємо.

Редакція приймає у вівторок, середу, четвер і п'ятницю від 10 — 1 від 3 — 6. В інших годинах за домовленням: тел: (212) 674-5508. Адміністрація (212) 533-4646.

Адреса: 108 SECOND Ave., New York, N. Y. 10003

77-ИЙ ВІДДІЛ СУА, ЧІКАГО

Річні загальні збори 77-го Відділу СУА ім. Алли Горської в Чікаго відбулися 20-го березня 1983 року.

Окружну Управу СУА репрезентувала Євстахія Струтинська, голова Окружної Управи.

До управи ввійшли: Валентина Косогор — голова, Валентина Скороход — заступниця голови, Неля Бриджмен — секретарка, Тамара Петренко — касирка. **Референтки:** Валентина Скороход — організаційна, Неля Бриджмен — пресова, Анна Мішалова — культурно-освітня, Віра Черкавська — суспільної опіки, Лідія Отрошко і Олена Карнаух — господарські, Текля Смаль — зовнішніх зв'язків. Контрольна Комісія: Віра Хамів — голова, Варвара Петрусь і Надія Позняк — члени.

Неля Бриджмен,
пресова референтка

66-ИЙ ВІДДІЛ СУА, НЬЮ- ГЕЙВЕН, Н.А.

Загальні збори Відділу відбулися 20-го березня 1983 р. Вибрано управу в такому складі: голова — Ірина Глад-

ка, заступниця голови — Александра Кизик, протоколярна секретарка — Ірина Марків, касирка — Ростислава Яхницька, фінансова секретарка — Лідія Козюпа.

Референтки: організаційна — Софія Данко, культурно-освітня — Марія Гижа, суспільної опіки — Ольга Посполита, пресова — Ірина Гриневич, господарська — Ольга Духновська.

Контрольна Комісія: д-р Олена Томоруг.

Ірина Гриневич,
пресова референтка

УВАГА!

Просимо на звороті всіх світлин писати прізвища осіб, числа Відділів і інші дані. Брак опису спричиняє помилки.

Рівночасно просимо чітко писати імена і прізвища у всіх дописах в українській і англійській мовах.

"OUR LIFE" Magazine (USPS 414-660) is published monthly — except July & August combined — by Ukrainian Women's League of America, Inc. at 108 Second Ave., N. Y. 10003

Subscription in the United States of America \$15.00, half year \$8.00, single copy \$1.50.

COUNTRIES OTHER THAN U. S. (with the exception of South America) may send the subscription in their currency, which will equal the amount of 15.00 American dollars.

ПЕРЕДПЛАТА В США: річна... 15.00 дол. піврічна 8.00 дол. Поодинокое число 1.50 дол.

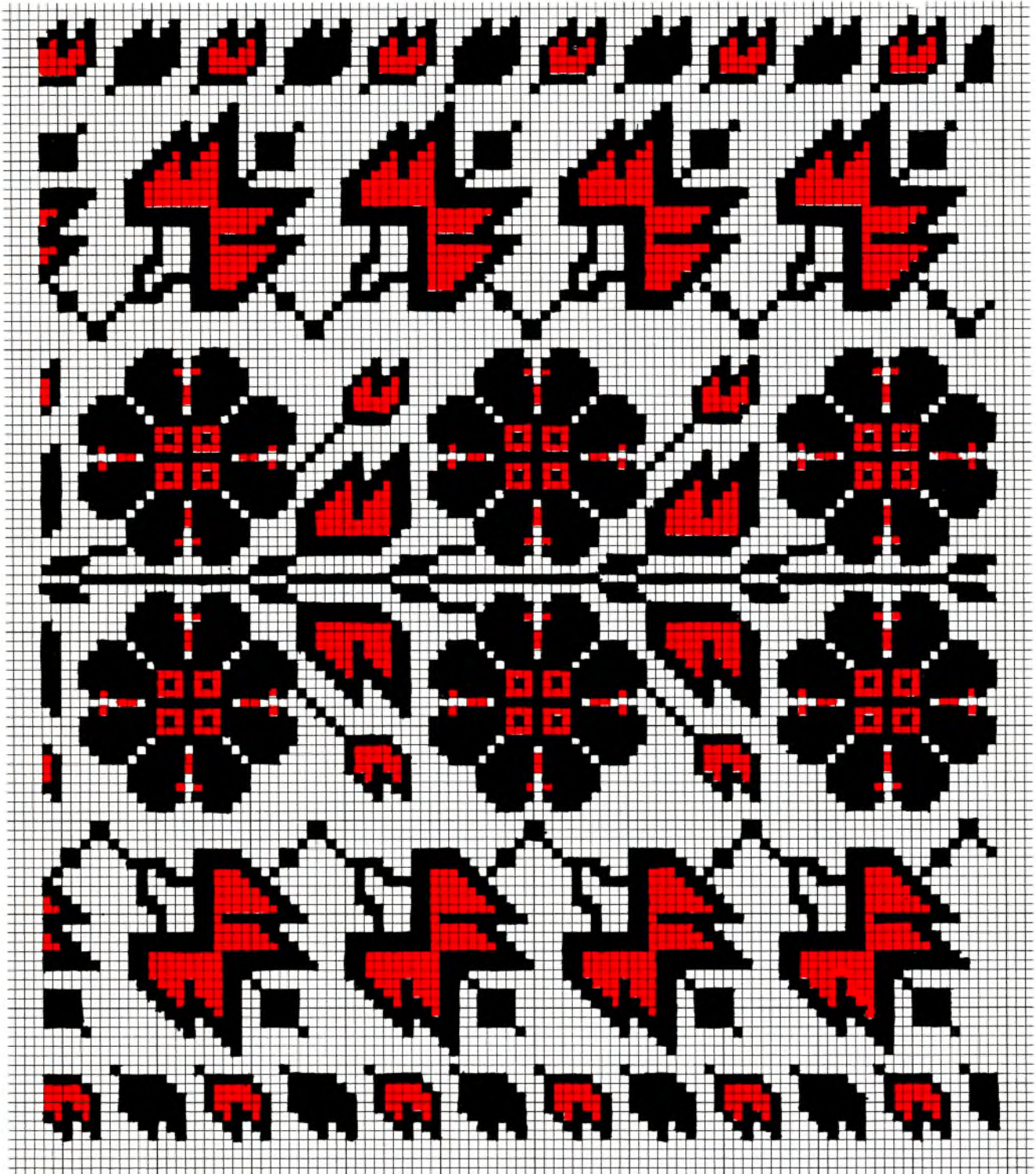
КРАЇНИ ПОЗА МЕЖАМИ США (за винятком Південної Америки) можуть сплачувати у своїх валютах, в сумі яка дорівнює вартості 15.00 американських доларів.

Printed in U. S. A. by Computoprint Corporation, 335 Clifton Ave., Clifton, N. J., 07011

©Copyright 1983 Ukrainian Women's League of America, Inc.

"Second-Class Postage Paid at New York, N.Y. and at additional
mailling offices" Return to "Our Life" Magazine, (USPS 414-660)
108 Second Ave. New York, N. Y. 10003
RETURN POSTAGE GUARANTEED

Холмський взір. Із збірки вишивок Музею Наукового Товариства ім. Т. Шевченка у Львові 1938.
Видавництво "Українська Преса" Івана Тиктора.
Вишивати червоною ниткою D. M. C. ч. 321. Рисувала Ольга Трачук.